

PREPIH

8
92

OD JAVNOSTI ODVIŠEN ČASOPIS

5. MAJ 1992, CENA 60 SLT

MORALIZIRANJE

Porast mladinske kriminalitete je skokovit. Odveč je torej govoriti in pisati o brez perspektivnosti, ker te enostavno ni. V tem se človeška vrsta pač razlikuje od nemislečih, namreč vedno najde nek izhod. Luknje so v zidovih sicer včasih prav ozke, ni pa je, ki je misleče bitje ne bi odkrilo. Nekateri pravijo temu uporništvu brez razloga, toda ni ga upornika, ki se ne bi znašel v odkrivanju novih in novih razlogov. Za upor.

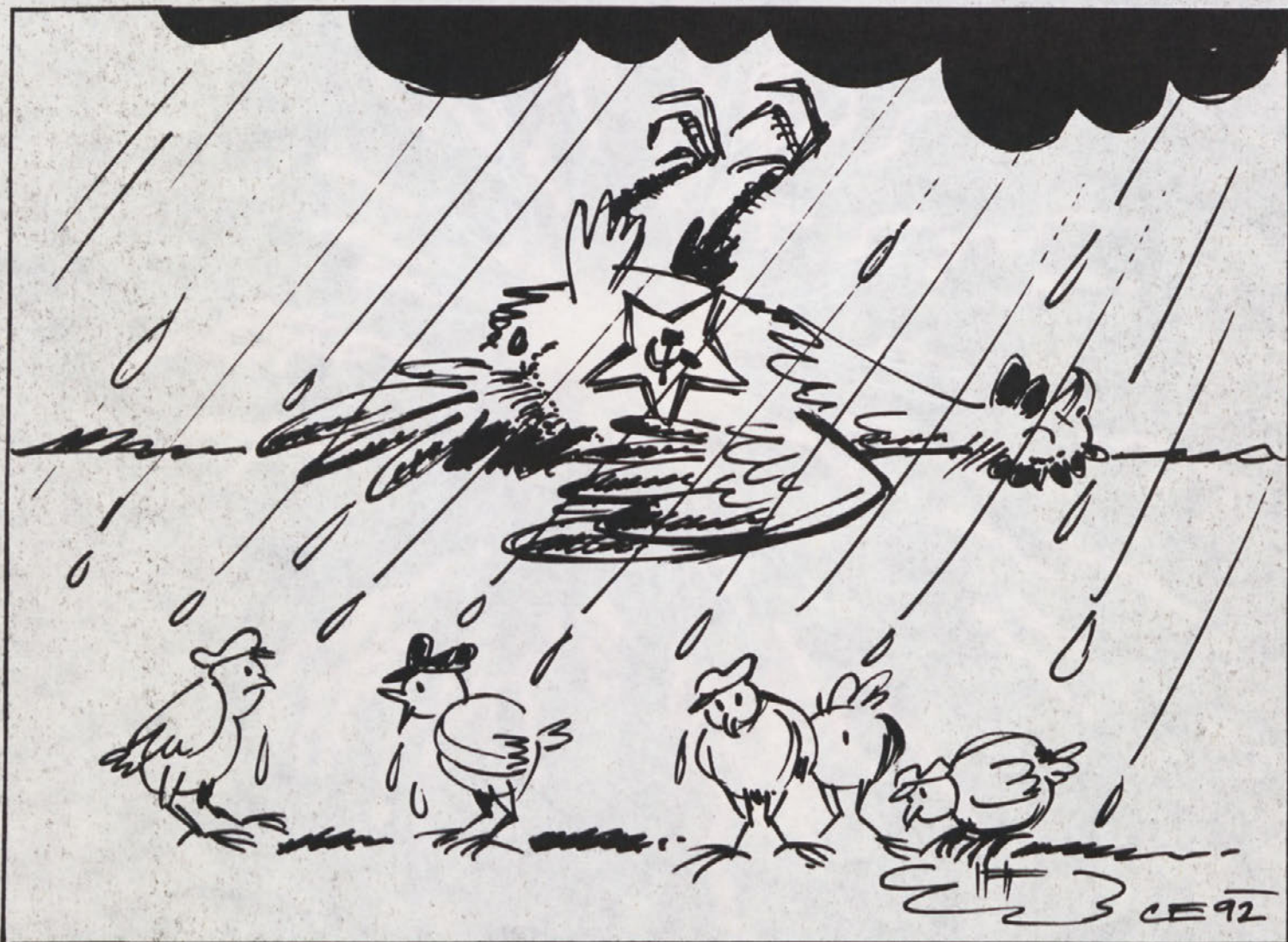
Če je torej prostor za življenje res tako ozek, da se mladi poslužujejo bežanja v kriminal, bi bilo pričakovati, da se bo odrasel svet, ki seveda kriminal obsoja na vsa usta, skušal vsaj zamisliti nad zidovi, ki

jih postavlja okoli svojih mladičev. Pa nič. Ostajajo suhoparna policijska poročila, zgražanje, vsesplošno obsojanje delikventov in alienacija cele generacije.

Še lepše je moraliziranje. Kot običajno se ve kdo je moralizirajoči in kdo predmet moraliziranja. Ve se kdo je na namišljeni hierarhični lestvici više.

Lepo je lotevati se upornikov - takšnih in drugačnih - z močjo. Represija je že od prvih dni zgodovine sredstvo za negiranje generacijskega konflikta. Le reakcija na akcijo je vedno enaka. Kot, da še nikogar ni izučilo. Ogledala navadno delajo pri steklarjih. Menim, da je čas, da si nabavimo vsak svojega.

PRVOMAJSKO KOLCANJE

"Mačeha gor ali dol - toplo nam je pa le bilo !"

POZDRAVLJENA KOROŠKA, kjerkoli si že!

Kolesa zgodovine ni mogoče zasukati nazaj. Zato za 1. maj 1992 ne bodo z vsakega droga plapolale rdeče zastave. Lahko pa bodo v gumbnicah rdeči nageljni in ob zvokih budnice čestitke za sto let stari mednarodni praznik dela.

Sedanji položaj delavcev na Slovenskem je težak. Velika brezposelnost, pomanjkanje, nova čakanja na delo in novi sezname tehnoloških viškov kot verjetni viri novih brezposelnih. Kljub prizadevanjem različnih sindikatov se ta proces ne ustavi.

Občutek nemoči je moreč posebno zato, ker so delavci iz sistema socialne varnosti in zaščite, iz sistema, v katerem so bili desetletja vsaj na papirju privilegirani sloj, domala čez noč padli v obdobje, ki se zdi za človeške stiske hudo naglušno.

Nadaljnje prizadevanje za izpolnjevanje kolektivnih pogodb je nujno, vendar trajnejše rešitve najbrž niso možne, dokler ne začne gospodarska moč države spet rasti. Novo dostojanstvo pa bo lahko delavcem zagotovil šele zakon o samoupravljanju v podjetjih. Sicer res ni realno pričakovati, da bi bil že sedanji parlament naklonjen sprejemu takšnega zakona, je pa možno, da bo stanje po volitvah ugodnejše.

V zahodni Evropi je normalno, da se socialni demokrati, socialisti in komunisti v svojih parlamentih potegujejo za interese delavcev. Pri nas pa imajo stranke s podobnimi imeni toliko "pomembnejših" tem in se kljub krizi v deželi tako čudno sprenevedajo, da se danes za pravice delavcev dejansko zavzemajo samo sindikati, in sicer zdaj z večjimi, zdaj z manjšimi uspehi.

Zadnja velika opozorilna stavka je prinesla določene rezultate, vendar ni naletela na nedeljeno podporo javnosti. Organizatorji so gotovo sposobni kritičnih analiz. Zanesljivo bodo presodili, ali je pri

apelih na akcije danes bolj koristno domala pozivati k razrednemu boju in s tem delati vtis, kakor da želijo povratek starih časov, ali pa je modrejše uporabljati bolj sodobno izrazje.

Po nekaterih reakcijah sodeč je prejšnji sistem še zmeraj (ali za vedno?) toliko kompromitiran, da lahko vse, kar diši po novi diktaturi proletariata, dotlej skregane stranke v hipu združi v enoten blok, ki bo temu nasprotoval. Če pa akcije niso uspešne, potegnejo kratko samo delavci.

Zato je prav, da gredo delavci kdaj protestirati tudi na ulice, vendar je še bolj prav, da najdejo svojemu številu ustrezen prostor v parlamentu. Da bi ti čimprej mogli, bo verjetno potrebna hitra šola zahodne demokracije. Ali lahko tu več nauči Skandinavija, Nemčija ali katera druga država, kjer je življenjski standard delavcev visok, njih socialna varnost pa razmeroma trdna, je stvar presoje. Zelo verjetno pa bi imeli sindikati, oboroženi z novimi teorijami, novimi metodami, predvsem pa z novim besednjakom, v prihodnje še več upanja na uspeh kot zdaj. Če bi namreč poleg klasičnih sredstev sindikalnega boja uspeli kmalu najti stranko (ali koalicijo strank), ki bi iskreno zastopala ogrožene interese delavcev in bi znala nakazati uresničljive izhode iz sedanje krize, bi bilo možno, da bi takšna stranka že na naslednjih volitvah dosegla lep rezultat in s tem močno besedo v novem parlamentu.

Ponekod na zahodu se prvaki socialno demokratskih strank za 1. maj postavijo na čelo slavnostnih delavskih povork. Brez dvoma populizem, a nekaj tudi simbolične solidarnosti z volilci - delavci. Bilo bi lepo čez leto dni videti v podobni vlogi z ramo ob rami Pučnika, Ribičiča, Semoliča, Tomšiča in Žaklja. Naj bo zato letošnji prvi maj več kot samo pijača in jedača - kjerkoli ga boste praznovali!

Marian Kolar

IZ VSEBINE

**Z vlakom do
Maribora**

str. 4-5

**Intervju:
Mirko Kert, gen.
direktor A banke**

str. 6-7

**Podeželje - način
življenja**

str. 8-9

**Franc Juričan:
Razgledi**

str. 17

**Šport:
Jani Kontrec**

str. 19

**Na naslovni strani:
Prvomajski pozdrav**

Foto: Futy

KAJ SE DOGAJA S KOROŠKO ŽELEZNICO ?

Mnogi Korošci se še danes živo spominjajo leta 1969, ko so ukinjali železniško progo Dravograd Velenje. Takrat so kmetje zapuščali njive in z vilami odganjali delavce, ki so hoteli rušiti progo. Pa vse skupaj ni nič pomagalo, odločitev z vrha je bila uresničena in pobrali so tire in tramove in vse skupaj prodali nekam v Bosno. Čeprav so čez nekaj let pri Železniškem gospodarstvu priznali, da je bila to napaka, je bilo prepozno: proge Dravograd - Velenje in naprej v Celje do Ljubljane danes ni več.

Korošcem je ostala še ena železniška povezava s svetom: proga Pliberk - Prevalje - Maribor. Toda tudi s to progo se danes dogajajo čudne stvari, in kdo ve, če ni to začetek njenega ukinjanja. Po predlogu, ki so ga izdelali letos v Železniškem gospodarstvu Ljubljana, bodo na tej progi ukinjene štiri postaje: Vuzenica, Vuhred, Ruta in Podvelka. Namesto postaj bodo po novem postajališča, oziroma prometna odpravišča.

To pomeni v prvi vrsti zmanjševanje števila zaposlenih na železnici, kar je tudi cilj tega projekta, saj je Železniško gospodarstvo, kot vsi drugi v krizi in izgubah. V drugi vrsti pa pomeni to tudi spremembe za potnike: vozovnice bodo lahko kupovali le na vlaku, kar pravzaprav zanje ne bo predstavljalo

problema. Poleg tega pa ne bodo mogli več oddajati kosovnih pošilk, torej paketov in zabojev na teh postajališčih. To bo prizadelo tako potnike, še bolj pa gospodarstvo, saj bodo morali pakete voziti na Prevalje, v Otiški vrh ali Maribor.

ZAČETEK PROPADA PROGE...

Alojz Kota že 20 let dela na železnici: najprej kot vlakovni odpravnik, zadnjih 8 let pa je šef postaje Vuzenica. Alojz pravzaprav živi z železnico: postaja mu je služba in dom. Toda ob tem, kar se dogaja s koroško

progo, je postal zelo črnogled. Pravi: "Zaradi podobnih napak smo izgubili pred 20 leti progo Dravograd - Velenje. Menim, da ukinjanje postaje Vuzenica pomeni začetek propada celotne koroške proge. Letos Vuzenica, Podvelka, Vuhred, Ruta, naslednje leto pa druge postaje. Zakaj so se spravili nad koroško progo? Očitno vodstveni delavci zelo nespametno razmišljajo. Če bi hoteli razbremeniti ceste, ki so vsako leto slabše, ne bi tako razmišljali".

Res je, naše koroške ceste so precej zakrpane in v slabem stanju, tudi zato, ker po njih dan za dnem vozijo težki tovornjaki. Konec koncev predstavlja Koroška v gospodarskem pogledu vendarle celoto, kar nekaj tovarn je tukaj, ki svoje izdelke vozijo v druge kraje. Posebno kovinska in lesna industrija. Toda koroške postaje ostajajo gospodarsko neizkoriščene. Namesto, da bi železnica, v tem primeru prodajna služba - za koroško progo ima sedež v Mariboru, vnovčila svoje možnosti, ponudila trgu čimboljše usluge, gredo v drugo smer: ukinjanje dosedanjih uslug. Mogoče je razlog tudi v tem, da je Železniško gospodarstvo javno podjetje kar pomeni - državno podjetje in se delno investira iz

proračuna. In tako zgolj čakajo, kaj jim bo padlo v roke in pri tem čimbolj jamrajo. Kajti pravi podjetnik bo skušal čimbolj izkoristiti to, kar ima, ponuditi čimveč uslug in s tem čimveč zaslužiti.

Šef postaje v Dravogradu Karel Kotnik še skuša razumeti odločitve Železniškega gospodarstva Ljubljana, a tudi on ugotavlja, da za ukinitev teh štirih postaj ni bil narejen finančni načrt in da to pravzaprav pomeni "postopno uničenje železniških struktur in njenih kapacitet na Koroškem".

KAJ PRAVIJO POTNIKI

Zgrešeno bi bilo govoriti o železnici in vlaku ne da bi za mnenje vprašali potnike. Tako sem si v Dravogradu kupil povratno vozovnico do Podvelke in se ob 14,28 vsedel na vlak. V njem je sedelo kar precej potnikov, v glavnem zaposlenih ljudi, ki so odhajali z dela domov. Nekateri so gledali skozi okno, drugi igrali karte, tretji so se pogovarjali, nekateri pa celo dremali in vlak jih je prijetno zibal. Sprehodil sem se po vagonih in jih vprašal o tem in onem in kaj kmalu sem ugotovil,

da so z vlakom zelo zadovoljni in se radi vozijo z njim. Toplo je in prostorno, so dejali. Tudi vozni red jim je v glavnem ustrezal, razen večernega. Kadar imajo službo popoldan, se domov ne morejo vrniti z vlakom, kajti zadnji odpelje z Raven pol ure pred deseto. Večina potnikov, ki se vozijo z vlakom, je doma onstran Drave, kjer so avtobusne zveze zelo slabe. Tako morajo nekateri zvečer, ko se vračajo iz službe z avtobusom, še eno uro pešachi preden pridejo domov. Včasih je večerni vlak ob 22.10 vozil, potem pa so ga ukinili. Potniki še vedno upajo, da bo ta vlak ponovno vozil.

V Podvelki smo se pripeljali ob 15 uri. Izstopil sem in počakal na povratnega. Ker se tu vlaki križajo, sem čakal le pet minut. Vlak, ki je pripeljal iz Maribora, je bil poln: v glavnem šolarji in študenti ter nekaj zaposlenih.

Potniki so bili nekoliko manj zadovoljni z voznim radom kot prej. Predvsem za jutranje vlake. Za tiste, ki hodijo v službo, je jutranji prepozen, saj pride šele ob 6.10 v Maribor, za šolarje, ki imajo pouk ob 7.00 ali ob 8.00, pa je bil prehiter. Tako se jih mnogo zjutraj vozi z avtobusom.

NAŠI TAKO - LJUBLJANA DRUGAČE

Najboljši vozni red, čeprav ne idealen, je na koroški progi veljal leta 1982/83. Takrat je na progi vozilo 15 vlakov, pravi Karel Kotnik. Od takrat pa so z vsakim voznim redom zmanjševali njihovo število in danes jih vozi le še deset. S tem je tudi vedno manj potnikov. "Kajti potnika obdržiš le, če ga prepelješ v obe smeri, saj imajo mnogi mesečne vozovnice", je menil Karel Kotnik.

Edini res rentabilen in vedno poln vlak je vozil na tej progi ob nedeljah zvečer. Z njim so se dijaki in študentje vračali v Maribor. Že od Vuzenice, včasih

celo od Dravograda, so mnogi morali stati, toliko potnikov je bilo na njem. Toda - namesto, da bi uvedli dodatni vlak, so še tega ukinili. Zakaj?

Vprašal sem tiste, ki o tem odločajo, vodilne v ŽG Ljubljana, **Franc Kolman**, vodja kontrolinga pravi, da so ta vlak ukinili, ker so v nedeljo vsi ostali nerentabilni. Samo zaradi enega vlaka pa se ne splača, da ljudje na postajah delajo, saj so preveliki stroški. Tako na koroški progi ob nedeljah in praznikih vlaki sploh ne vozijo več.

Janez Jurič, vlakovni odpravnik v Dravogradu in član Sindikata vlakovnih odpravnikov, pravi, da so za koroško progo obljubljali več vlakov, vendar to ni bilo uresničeno. Zato menijo, da bi morale voziti več kompozicij in vsaj trije pari vlakov tudi

prilagojen potrebam potnikov. Pravi, da so pri tem poskušali maksimalno upoštevati njihove potrebe in navaja, da ima jutranji vlak, ki pride s Koroške v Maribor, takoj naprej povezavo za Ljubljano. Prav tako pa ima večerni vlak, ki pride iz Ljubljane v Maribor, povezavo za Koroško. **"Torej v nekem smislu ne drži, da ti vozni redi niso prilagojeni potrebam prevoza".**

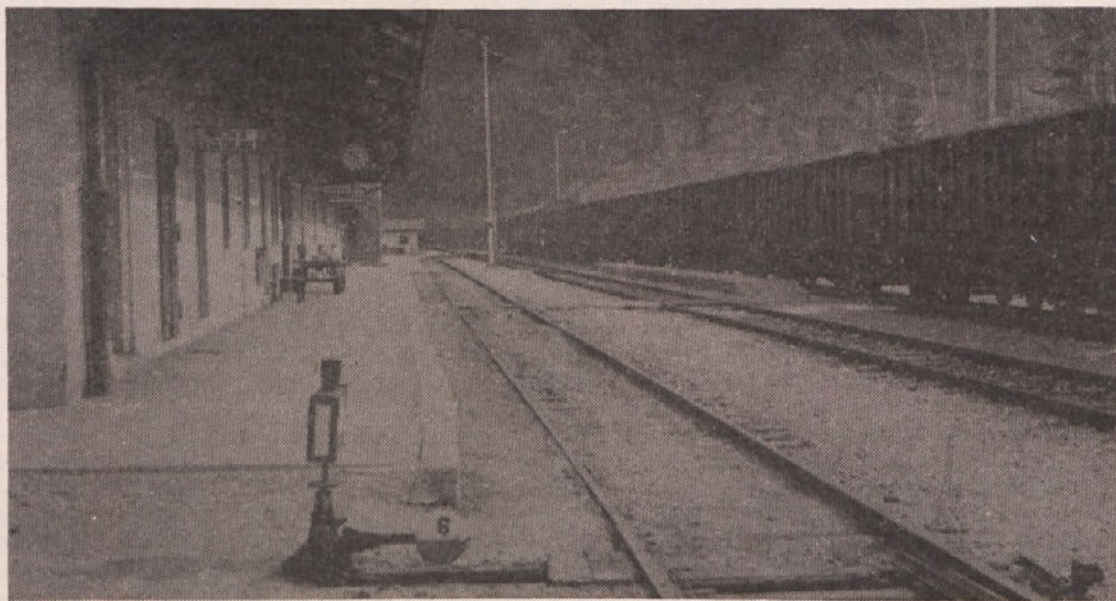
Mogoče se ravno iz tega odgovora vidi, da načrtovalci v Ljubljani ne poznajo razmer na Koroški progi. Za Korošce namreč ni problem, kako nemoteno pripotovati z vlakom v Ljubljano, saj v glavnem tja ne hodijo preko Maribora. Neprilagojeni vozni red tu na koroškem za kraje, kjer ljudje živijo, do krajev, kjer se šolajo ali delajo.

službo ob 6 uri, prišli pravi čas na vlak. Za smer Maribor pa predlagajo koroški železničarji prihod jutranjega vlaka ob 5.38 in ne ob 6.03, kot je predlog ŽG Ljubljana. Poleg tega predlagajo Korošci ponovno nedeljske vlake in večerni vlak iz Raven ob 22.19, vsega tega v predlogu ŽG Ljubljana ni.

Že iz te bežne primerjave predlaganih voznih redov lahko hitro razberemo, da sestavljalci v Ljubljani sploh ne upoštevajo potreb Korošcev glede voznega reda.

KAJ SE KUHA ?

Res se zastavlja vprašanje, kaj se kuha v glavah vodilnih na slovenski železnici glede koroške proge. Postopno ukin-

ob nedeljah in praznikih. Prav tako ugotavljajo, da obstoječi vozni red in novi predlagani, ki bo začel veljati 31. maja, nista prilagojena potrebam potnikov in "načinu zaposlovanja delavcev, kakor tudi dijakov, ki bi se z njimi prevažali do večjih učnih centrov oz. šol. Ne upoštevata zvez in avtobusnih povezav. Učni centri so na Ravnah na Koroškem, v Rušah in Mariboru, povezave pa za Slovenj Gradec, Črno in Pliberk".

Franc Kolman iz ŽG Ljubljana se ne strinja, da vozni red ni

Zaradi vseh teh problemov, so se v začetku aprila sestali šefi postaj "Koroške proge" in sestavili svoj vozni red. Po njem naj bi jutranji vlak prišel na Ravne ob 5.40 in ne ob 5.29 kot so predlagali v Ljubljani (in kar je za delavce železarne vsekakor prezgodaj), opoldanski naj bi prišel na Ravne ob 13.45 in ne že ob 13.00. Iz Raven pa naj bi odpeljal zjutraj ob 6.10, popoldan pa ob 14.14. Odgovorni v Ljubljani namreč predlagajo odhod jutranjega vlaka že ob 6.03. Kot kaže, jih ne zanima, kako bodo delavci, ki končajo

janje postaj, vedno manj vlakov, neprilagojen vozni red za potnike, ki se morajo tako odločati za druga prevozna sredstva, neangažiranje pri ponudbi podjetjem za prevoz tovora. Mar vse to ne vodi zgolj k temu, da bo ta proga vse manj rentabilna, celo, da bo kmalu delala z izgubo. In na koncu bodo rekli: Ja, kaj pa čemo s tako progo...Kaj sledi potem, s tem imamo Korošci že izkušnje.

Slavko Sušec

Pogovor z Mirkom Kertom,

PORAVNATI DOLG DOMAČEMU KRAJU

Kertovi so bili svojčas na Prevaljah znana trgovska družina. Sodobni koroški javnosti je dokaj znano ime Jožko Kert, saj je njegov nosilec priznan kulturni delavec, politik in ekolog. Le malokdo pa je doslej slišal za njegovega brata Mirka, ki je svojo (poklicno) kariero gradil v slovenski prestolnici. Ondan je prišel na Prevalje, in to s pomembnim poslanstvom - s ključi poslovalnice A banke, ki so jo 15. aprila 1992 odprli v lepi stavbi sredi njegovega domačega kraja. Zato smo ga poiskali in naprosili, da se predstavi bralcem Prepiha. Razumljivo je, da je imel ob taki priložnosti veliko več povedati o svoji ustanovi kot o sebi. Tak je bil tudi najin pogovor.

"Kakšna je bila vaša dosedanja življenjska pot, gospod Kert?"

"Rodil sem se leta 1940 v slovenjegraški bolnici, do konca osnovne šole sem živel pri starših na Prevaljah, nato sem se vpisal na Srednjo ekonomsko šolo v Maribor in po njej na Ekonomsko fakulteto v Ljubljano. V času študija sem bil precej časa manager ŠKUD Akademik, ki je združeval vse kulturne dejavnosti študentov na Univerzi v Ljubljani. Za skupine, kot so APZ Tone Tomšič, AFS France Marolt, Študentski plesni orkester Ad hoc, Študentsko aktualno gledališče ŠAG, Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec, sem organiziral predstave doma in v tujini.

Moja prva zaposlitev, potem, ko sem prišel leta 1968 od vojakov, je bila na izvršnem svetu republiške skupščine, pri odobru za gospodarstvo. Takratni predsednik IS SR Slovenije Stane Kavčič me je imenoval za - najmlajšega - pomočnika ministra za finance. Naša odgovorna naloga je bila tedaj likvidacija državnega kapitala pri bivših zveznih bankah, kot so bile: Fond za izvoz, Poljobanka, Jugobanka, Jugoslovanska investicijska banka, Narodna banka Jugoslavije. V tem času je Cetinski ustanovil Interno banko Slovenskih Železarn, ki je imela pomembno vlogo za razvoj slovenskega železarstva."

"Vi se s prvo službo niste za vedno zapisali ministrstvu?"

"Ne. Ker sem čutil nagnjenje do kulture, sem z veseljem sprejel mesto direktorja Cankarjevega doma - v izgradnji. Čeprav so bile težave, mi je vendarle uspelo, da smo

MIRKO KERT

zgradili osrednji slovenski kulturni in kongresni center, ki ga danes, ko smo samostojna država, potrebujemo bolj kot kdajkoli."

"Tudi direktor te ustanove niste več."

"Po končani gradnji sem se vrnil v gospodarstvo. Sprejel sem povabilo, da sozdam Slovin, naj ustanovim Interno banko Slovin. Tu nisem ostal dolgo, ustalil sem se šele v Jugobanki, Temeljni banki Ljubljana."

"Vendar ste tu kot direktor vi poskrbeli za velike spremembe. Kakšne so bile in kaj so prinesle?"

"Jugobanka je imela svojo podružnico v

Ljubljani od leta 1955. Sprva je vodila le zunanjetrgovinske posle, pozneje je dejavnost razširila tudi na dinarsko poslovanje. Ljubljanska podružnica, ki je leta 1977 začela poslovati kot temeljna banka, je bila v sistemu Jugobanke ena pomembnejših. V osemdesetih letih, ko so postajali politični odnosi v Jugoslaviji vse bolj nestabilni, smo se odločili za samostojno pot. 21. decembra 1989 smo se formalno odcepili od Jugobanke, od 1. 1. 1990 pa smo delniška družba, ki deluje pod imenom A banka."

"Kako ste prišli do tega pri nas nekoliko nenavadnega imena?"

"Akt osamosvojitve smo morali zelo hitro in za iskanje novega imena smo imeli zelo malo časa. Pri izbiri je sodeloval dr. Matjaž Kmecl, ki je ime A banka utemeljil takole: črka A je začetnica latinske besede argentarius - menjalec denarja, tudi v angleščini in francoščini je lahko ta črka simbol za bančno dejavnost, pomembno je tudi to, da je to prva črka abecede. Simbol je bilo mogoče dobro utemeljiti v celostni podobi znaka banke, saj predstavlja njeno poslovno - gospodarsko dejavnost in delo z ljudmi. Naš znak je izdelal arhitekt Ranko Novak, pri projektu pa je sodeloval tudi profesor Kline s Filozofske fakultete. Z njegovo pomočjo smo izbrali slogan: Smo banka prijaznih in podjetnih ljudi."

"Ničesar torej niste prepustili naključju."

"To v poslovnem svetu ne bi bilo dopustno, za nas še toliko manj, ker smo imeli s poslovanjem s tujino že tridesetletne

generalnim direktorjem A banke

izkušnje, svojo dejavnost pa smo želeli graditi na tradiciji."

"Ste v tem uspeli?"

"Lahko rečem, da. Kljub težkim časom smo si pridobili zaupanje tujih partnerjev. Priznale so nas znane zavarovalniške družbe, kot nemški Hermes, avstrijska Kontrol banka, navezujemo sodelovanje z italijansko zavarovalno družbo SACE in ameriško Exim banko. Še več. V mednarodnem poslovnem sodelovanju bo A banka kmalu stopila še korak naprej: Potem, ko bo avstrijski partner Raiffeisen Bankverein odkupil 35% naših delnic, bomo postali mešana družba. Dogovori so tako daleč, da čakamo le še ustrezna dovoljenja Banke Slovenije in avstrijske Nacional banke."

"Kako danes ocenjujete odcepitev od beograjske matice pred dvema letoma?"

"Ravnali smo pravilno. Z Jugobanko Beograd smo se razšli tako, da imamo z njo čiste račune. Tako naše poslovne povezave s subjekti na tleh bivše Jugoslavije niso obremenjene in ko se bodo politične razmere uredile, bomo z njimi sodelovali kot s partnerji v drugih državah. To je za prihodnost našega gospodarstva zelo pomembno. Če se pred dvema letoma ne bi osamosvojili, pa danes naše banke z vsem njenim kapitalom in poslovnimi zvezami zagotovo ne bi bilo."

"Kakšna je dejavnost A banke v Sloveniji?"

"Naša dejavnost ni specializirana! Ukvarjamo se z vsemi vrstami poslov. Delujemo na celotnem območju Slovenije in imamo lastno mrežo s 30 enotami. Ker z nami sodelujejo največ srednja in manjša podjetja, se želimo v prihodnje specializirati predvsem na tovrstno poslovanje. Interes zaposlovanje z nami kaže vse več izvoznikov. To ni čudno, saj ima A banka korespondentske odnose s 1120 bankami in njihovimi afilijacijami po svetu. Odprtih imamo 55 kontokorentnih računov, smo včlanjeni v sistem SWIFT. Zaupanje partnerjev smo si pridobili s tem, da svoje obveznosti redno izpolnjujemo."

"Kako ste se usposobili za tako poslovanje?"

"Dejavnosti smo organizirali po načelu profitnih centrov, zmanjšali smo število zaposlenih, uvajamo sodobno informacijsko tehnologijo. Številne pomanjkljivosti smo odpravili potem, ko smo začeli uporabljati mednarodne računovodske standarde. Skratka, želimo biti nova, sodobna banka, čeprav tudi pri nas še vedno delujejo hipoteke starega sistema, ki se, jih ni mogoče rešiti čez noč."

"Kako more biti finančna ustanova dobra in uspešna, če mora poslovati s šibkimi, da ne rečem slabimi gospodarskimi partnerji?"

"Odkar smo se v naši banki osamosvojili, smo skrbeli za lastno sanacijo. Imamo dovolj strokovnjakov, da smo bili pri tem uspešni. Veliko smo dosegli s tem, da smo spremenili način upravljanja banke. Dolžniki pri nas nimajo več odločilne besede, tudi ne delničarji z manj kot 5% dele-em. Oblikovali smo pomembne dolgoročne rezervacije in rezerve, ki so v primeru izgube najpomembnejše jamstvo za vlagatelje."

"Kaj bo vaša banka prinesla Korošcem v Mežiški dolini?"

"Prepričan sem, da si bomo z našim načinom dela in z varnostjo vlog, ki jo zagotavljamo, kmalu pridobili zaupanje tukajšnjih varčevalcev. ako govorimo o zaupanju, naj povem, da lahko naši varčevalci, ki imajo svoje devizne vloge naložene v posebni trijezični knjižici, dvigujejo kar v treh državah - razen v Sloveniji še v Avstriji in Italiji."

"Kako se bo vaša banka povezala s tukajšnjim gospodarstvom, ki potrebuje svežega vetra, še bolj pa - denarja?"

"Naša banka želi sodelovati pri prestrukturiranju slovenskega gospodarstva in to tudi že počne. Da bi bila pri tem učinkovita, so potrebni določeni pogoji, predvsem sprejetje lastninske zakonodaje, ki je osnova za prihod tujega kapitala, takojšnja ustanovitev agencije za prestrukturiranje podjetij in sanacija bančnega sistema, ki je osnova za reševanje celotnega gospodarstva in njegovih problemov."

Čeprav ti pogoji še niso izpolnjeni, je A banka že začela sodelovati pri prestrukturiranju podjetij, za primer naj navedem

ljubljski Litostroj, katerega tržišče smo s pomočjo tujih strokovnjakov že preorientirali z nevhvaležnega iraškega na zahodnoevropsko tržišče.

Naši banki je slovenska vlada zaupala licenco za sklad EFTA. Organiziramo se tako, da zbiramo projekte; ko bo naša država sprejeta v OZN in mednarodne finančne institucije, bomo morali predložiti projekte, na osnovi katerih nam bodo lahko pomagale. Upam, da bo naše sodelovanje s podjetji v Mežiški dolini potekalo v tej smeri. Če povem, da se v zadnjem času intenzivno dogovarjamo z IFC iz Washingtona, ki je izrazila pripravljenost, da v prihodnjem obdobju ponudi Sloveniji pomembna finančna sredstva kot izziv srednjim in majhnim podjetjem, kar je posebna značilnost te sestrške družbe Svetovne banke menim, da sem koroškimi podjetnikom dovolj pojasnil, kaj nameravamo početi med njimi in zanje. Navsezadnje enote A banke na Prevaljah nismo ustanovili kar tako. S tem sem želel poravnati svoj moralni dolg do domačega kraja. Poslovalnico bi bili odprli že prej, a se je žal zapletlo z gradnjo. Vendar menim, da tudi zdaj ni prepozno. Upam, da bo naša agencija pomenila nov impulz gospodarski rasti Prevalj in Mežiške doline ter prispevek k boljšemu življenju ljudi, ki tod živijo in delajo."

Mojca Potočnik

Otvoritev agencije A banke na Prevaljah

PODEŽELJE - NAČIN ŽIVLJENJA

Ali bomo uspeli od deklarativne naklonjenosti razvoja podeželja preiti tudi na konkretno delo, postaja ob padcih industrijske proizvodnje kapitalno vprašanje. Očitno je, da naravnih možnosti, ki jih daje zemlja, ne izkoriščamo tako, da bi predstavljale alternativo sivini in posledicam divje industrializacije v preteklosti, hkrati pa o tem mnogo govorimo. Od državnih vrhov do lokalnih oblasti.

Razdrobljenost hotenj in denarja, ki je kljub vsemu na voljo, ne vzbuja upanja, da bi do pričakovanih rezultatov prišli hitro. S celostnim razvojem podeželja se namreč ukvarjajo tako različne ustanove, da je že skoraj iluzija pričakovati, da bo "celost"

dobila tudi svoj okvir. Od ministrstva za znanost in tehnologijo do zasebnih podjetij imajo znanja o razvoju podeželja očitno dovolj, vse pa kaže, da manjka politične volje, ki bi to znanje (in denar) združila.

Primer radeljske občine je značilen in primerljiv tudi z drugimi koroškimi občinami. Ob tem pa se postavlja še drugo vprašanje. Ali smo kot regija naredili dovolj, da bi poudarili pomembnost poselitve ob meji in ali si lahko privoščimo, da se razvoja podeželja loteva vsak po svoje. Problemi so enaki, zaenkrat pa ob njihovem razreševanju enaka le vedno znova odkrita Amerika: PODEŽELJE JE NAŠA VELIKA MOŽNOST IN PRILOŽNOST!

Ob primeru, ki je podrobneje predstavljen z radeljsko občino, omenimo še razvpito revitalizacijo Mežiške doline. Dolino, ki je bila vase obr-

njena zgolj skozi praznenje podeželja in gradnjo spalnih naselij v dolini, čaka tokrat obrnjena pozornost. V in na papirjih že dosežena, v glavah mnogih, ki o tem govorijo, na novo spreobrnjena misel, da gre za reševanje problemov doline in zaledja. Od iger s statistiko, ki je začrtala čudne meje demografske ogroženosti, do apetitov, ki obetajo ob vsej zasvinjanosti nove ekološke katastrofe.

Tako podeželje že dolgo ni več samo stvar kmečkega življenja, temveč tudi resnega znanstvenega pristopa, ki ne bi smel dopuščati ad hoc pristopov in akcij, temveč preprečiti nastajanje novih napak in v resnici, materializirano, podeželje spremeniti v način življenja. Bogatega in zdravega!

-ep

Naše podeželje ne prenese zgolj ekonomskega vidika!

Predsednik Izvršnega sveta radeljske občine je posebej za Prepih povedal o podeželju in razvoju kmetijstva naslednje:

"Osebnostno menim, da je glede na število kmetijskih gospodarstev premalo projektov, ki bi obetali intenzivno usmerjanje v ekonomsko učinkovito gospodarjenje na kmetijah. V občini smo sicer v proračunu predvideli tudi denar za takozvani nekdanji B program, najbrž pa je to premalo.

Smo pristaši regionalizacije kmetijske proizvodnje, ki bi pomenila priznavanje posebnih pogojev pridelave hrane v hribovskih predelih Slovenije, hkrati pa priznam, da se še nismo opredelili do takozvane

Franco Fras
IS SO Radlje ob Dravi

farmske proizvodnje, kjer odnos med ekonomskimi učinki in ekološkimi problemi ni dorečen. Logično bi bilo, da bi se morali navduševati nad zdravo proizvodnjo, naravi naklonjeno.

Sicer pa menim, da na razvoj kmetijstva ne moremo gledati zgolj skozi prizmo ekonomike, gre za pomemben demografski vidik poselitve prostora, ki ga še nismo ovrednotili niti na državni ravni. Kjer se ekonomika ne izide bi morala pomagati država. Ne z neposrednimi sredstvi temveč z razvojnimi programi, ki bi odpirali podeželju tudi druge razvojne možnosti. Če gre res za takozvani družbeni interes, se bomo pač morali sprijazniti tudi z delno socializacijo problemov razvoja podeželja."

KMETIJSTVO V OBČINI RADLJE OB DRAVI

Podeželje predstavlja pomemben življenjski in gospodarski prostor. V razvoju znatno zaostaja, ker doslej ni bil obravnavan v skladu z možnostmi, ki jih skriva.

Območje občine Radlje ob Dravi sodi v sklop demografsko ogroženih območij republike Slovenije, v mejno in visokogorsko območje. Pretežni del je hribovit in kot tak podvržen procesu deagrarizacije. Najtežja posledica tega je depopulacija prostora. Če naj neki prostor opravlja svoje družbenoekonomske funkcije, je prvi pogoj, da ostane živ, poseljen. Kmetijska izraba prostora ima v hribovitem svetu poleg svoje osnovne naloge še druge pomembne funkcije.

Posebnost v radeljski občini je, da je kar 86% oz. 82% vseh kmetijskih površin oz. 73% kmetij v višinskem območju občine s težjimi naravnimi pogoji za proizvodnjo.

Kljub nizkemu deležu obdelovalnih površin (17%) in 27% kmetijskih površin je pretežni del teh površin v hribovitem, višinskem območju, kar dodatno povečuje proizvodne stroške in bremeni kmetijsko proizvodnjo. Vsi ti negativni elementi vplivajo na ekonomičnost proizvodnje in zmanjšujejo akumulativno sposobnost zasebnega kmetijstva.

Te karakteristike so doslej pogojevale proizvodno usmeritev kmetijstva pretežno v živinorejo - prirejo mleka, pitanje goved, rejo prašičev in piščancev, manj pa v poljedelstvo. V poljedelski proizvodnji se je zmanjšal obseg zasejanih površin s krušnimi žiti in krompirjem ter povečal obseg površin, zasejanih s krompirjem in silažo.

V strukturi družbenega proizvoda občine je kmetijstvo zastopano s 6,8%.

Površine po zemljiških kategorijah

sektor lastništva			
kategorija	družbeni	zasebni	skupaj
njive in vrtovi	258	2.021	2.279
sadovnjaki	4	303	307
travniki	16	2.894	2.910
pašniki	131	2.159	2.290
gozdovi	10.344	15.018	25.362
nerodovitno	1.161	328	1.484
skupaj	11.914	22.718	34.632
obdelov. povr.	278	5.218	5.496
kmetij. povr.	409	7.377	7.786

V razpredelnici so prikazani podatki površin po zemljiških kategorijah, ki jih vodi uradna statistika za posamezno ob-čino. Pri izkoriščanju zasebnega sektorja kmetijstva so v pogledu dejanskega izkoriščanja površin določena odstopanja.

Po podatkih iz preteklih let je od 2.021 ha njivskih površin le še 1.240 ha. Na račun njivskih površin se je povečalo travinje. Zmanjšujejo se tudi površine ekstenzivnih pašnikov, ki se zaraščajo v gozd.

Gospodinjstva s kmečkim gospodarstvom po površinah

velikost posestva	št. gospodinjstev
0,51 - 1,00 ha	174
1,01 - 2,00 ha	153
2,01 - 3,00 ha	88
3,01 - 4,00 ha	65
4,01 - 5,00 ha	51
5,01 - 6,00 ha	44
6,01 - 8,00 ha	74
8,01 - 10,00 ha	55
10,01 - 15,00 ha	113
15,01 - 20,00 ha	105
nad 20,00 ha	364
skupaj	1.286

Povečana velikost kmetije je 17,6 ha glede na skupne površine in 5,6 ha glede na kmetijska zemljišča.

Od teh kmetij je:

čistih	329	25,58%
mešanih	476	37,02%
dopolnilnih	367	28,54%
ostarelih	78	6,06%
opuščenih	36	2,80%

Zanimivi so tudi primerjalni podatki glede skupnega števila prebivalcev, če ga primerjamo med obdobjem 1981 - 1991. Povečanje v občini znaša samo 11 prebivalcev. V občini Radlje je bilo ob popisu leta 1981 še 11% kmečkega prebivalstva, podatki za leto 1991 še niso znani.

Prikaz tržne proizvodnje v zasebni lasti

mleko	3.797.304 l	
MPG - odkup	712 kom	348,5 t
MPG - lastna reja	262 kom	112,5 t
ostalo govedo	39 kom	16,1 t
teleta	646 kom	80,5 t
prašiči - bekoni	1.311 kom	122,3 t
pujski	1.401 kom	34,0 t
perutnina - Jata	807.270 kom	1.578,0 t
perutnina - Ptuj	987.000 kom	1.825,0 t
ribez		6,0 t

Prireja mleka predstavlja v občini Radlje najmočnejšo kmetijsko panogo. V prirejo je vključenih 427 kmetov kooperantov.

Od skupnega števila plemenic 3.000 kom se mleko odkupuje od 1.735 krav. Kontrola mlečnosti se vrši pri 937 kravah. Te krave so vključene v A-kontrolo, ostalih 798 krav je vpisanih v register. Krave so oštevilčene, enako njihovi potomci.

Razdelitev kmetij na število krav

od 1 - 4 krave	205 kmetij	48%
od 5 - 9 krav	183 kmetij	43%
od 10 - 14 krav	31 kmetij	7%
nad 15 krav	8 kmetij	2%

Po strukturi kmetij

l	kme-	%	št.	%	oddano	%	na
mleka	tij		krav		mleka		kravo
do 5.000	184	43,0	310	17,9	397.902	10,5	1.284
5 - 10.000	116	27,1	494	28,5	848.277	22,3	1.717
10 - 20.000	91	21,3	522	31,8	1.222.492	32,2	2.215
20 - 30.000	22	5,2	173	9,9	511.787	13,5	2.958
30 - 40.000	5	1,2	53	3,1	177.606	4,7	3.351
40 - 50.000	5	1,2	59	3,4	208.257	5,5	3.530
50 - 60.000	1	0,2	16	0,9	58.252	1,5	3.640
60 - 70.000	2	0,4	35	2,0	137.047	3,6	3.915
nad 100.000	2	0,4	43	2,5	235.747	6,2	5.482

Problematika odkupa mleka je precejšnja z ugotovitvijo, da odda letno 4.000 l mleka kar 43% kmetij, kar predstavlja 10,5% odkupljenega mleka. Zavzemati se bomo morali zato za kvalitetno prirejo in količino namolzenega mleka po kravi. Na ta način bomo zadovoljili zahtevam o higijenskem minimumu. Tako bodo mlekarne našo surovino lahko predelale v kvalitetne proizvode. V prirejo mleka bo potrebnih še precej vlaganj.

V odkup govedi je bilo vključenih 187 kmetov, od katerih je 12 kmetij oddalo več kot 10 kom MPG ali skupaj 416 kom, kar predstavlja 55,54%. Ostalih 175 kmetij je oddalo 333 kom. goved.

V prašičerejsko proizvodnjo je vključenih 30 kmetov rejcev plemenskih svinj in 4 rejci za pitanje prašičev s kapaciteto 710 kom v enem turnusu.

Strojna opremljenost kmetij

vrsta stroja	število
traktorji	1.057
linija za obdelavo zemlje	576
linija za travnike	511
linija za silažo	93
kosilnice	902

Na našem območju je 11 strojnih skupnosti, ki štejejo skupaj 80 članov.

Objekti na kmetijah

vrsta objekta	število
stanovanjske hiše	
- nove	284
- adaptirane	397
- stare	605
hlevi - novi	
- na gnojevko	66
- na gnoj	49
hlevi - adaptirani	
- na gnojevko	230
- na gnoj	207
hlevi - stari	648
silosi	46.600 m

To je osnovna predstavitev kmetijstva v občini Radlje ob Dravi. V občini delajo trije svetovalci: Hedl Herbert, Vraber Marija in Mazgan Martin.

Herbert HEDL, ing. agr.

KOROŠKO POLITIČNO - POLICIJSKO PABERKOVANJE PETEK, VENDAR NIKAKOR TRINAJSTEGA

Koroškemu novinarju, sicer vajejenemu vsega, se le redko primeri, da bi v enem dnevu opazoval ali sodeloval pri treh tako različnih zadevah kot je Zmago Jelinčič, ustanavljanje ženske zveze za Koroško in na koncu še pri policijski raciji. Bilo je v petek, vendar ne trinajstega. Na vso srečo.

Zmago Jelinčič je v ravenški Nami govoril le peščici mladih poslušalcev, ženske v okviru krščanske demokracije pa so skorajda napolnile kulturni dom v Slovenj Gradcu. Še več občinstva je bilo na "gaudah" na Prevaljah in v Dravogradu, kjer je bila tudi ena od postaj racije koroške policije.

Medtem ko Jelinčič razlaga svoj program z izjemnim temperamentom, značilnim za moža, ki dobro ve, kaj je retorika, pa Milica Sturm, predsednica slovenske ženske zveze govori umirjeno, pač tako, kot se spodobi za zvezo ali politično gibanje, ki mu je krščanski etos osnova. In ko brskamo po programu Jelinčičeve slovenske nacionalne stranke in programu slovenske ženske zveze, najdemo stično točko le v enem členu, to je pri družini. "Družina je osnovna celica družbe," je zapisano v programu slovenske ženske zveze, v Jelinčičevi stranki pa tole: "Družino smatra SNS kot osnovno celico družbe, na kateri sloni močan slovenski narod." Drugih skupnih točk, razen to, da sta bili obe politični stranki ali gibanji na Koroškem v petek, ni zaznati.

Verjeti pa je, da bo tako Jelinčičeva nacionalna stranka kakor tudi slovenske ženske v okviru krščanske demokracije imele na prihodnjih volitvah kar pomembno vlogo. Jelinčičeva stranka, za katero je skupina

slovenskih državljanov dan po tem, ko je bil na Ravnah, predlagala njeno prepoved, bo verjetno blizu mnogim Slovencem. Jelinčič se v javnosti sicer pojavlja kot nekakšen ekstremist, vendar s tem le vzbuja pozornost, sicer pa program vsebuje točke, ki bodo povprečnemu Slovencu blizu. Osnovni cilj je Biti gospodar na svoji zemlji in iz njega izhajajo druge programske točke, kot so isključna prednost pri zaposlovanju Slovencev (kot denimo v Avstriji), pridobitev slovenskega državljanstva naj bo težko in častno ("Sedajni zakon o državljanstvu je za Slovence genociden," pravi Jelinčič), o rojstvu naj odloča isključno mati oziroma starši ("V to se ne sme vtikati niti komunist niti far."), odprava velikih industrijskih kompleksov bazične industrije, ki nimajo možnosti preživetja, samostojna slovenska vojska z profesionalnimi enotami ("Nikar takšno nesposobno vojsko, kot je Jugoslovanska armada. Na mesto izstrelijo po 500 granat, porušijo pa le eno hišo, trije ljudje pa so ranjeni..."), legalizacijo posesti orožja, enodomska skupščina, kjer polovico poslancev tvorijo predstavniki regij, drugo polovico predstavniki političnih strank, ureditev statusa tuje delovne sile v Sloveniji...

Resno namerava stopiti v politiko tudi slovenska ženska zveza (za članstvo ni nujno poprejšnje članstvo v krščansko demokratski stranki, dovolj je, če si ženska in sprejemaš krščanski nauk ter program te zveze), ki pravi, da so danes ženske odrinjene od političnega odločanja: v republiškem parlamentu je od 240

poslancev le 26 žensk, sicer pa je v populaciji državljanov

Slovenije 51,5 odstotkov žensk.

Jelinčičeva stranka seveda vidi svojo volilno bazo tudi na Koroškem. Jelinčič zelo dobro pozna lokalne razmere (preko časopisov, ima pa tudi dobrega informatorja), od ravske železarne, do primerov, ko si Neslovenci jemljejo zakon v svoje roke. Zaenkrat na Koroškem še ni lokalne strankarske organiziranosti, ima pa tudi s koroškega konca več članov.

Slovenska ženska zveza pa je organizirala regijsko zvezo in odbor za Koroško, pri čemer se je naša sodelavka Mojca Potočnik povprašala, kako mora imeti ta zveza naziv Koroška, ko vključuje samo občini Slovenj Gradec in Dravograd. Značilnih medobčinskih združ v tej zvezi ne bodo dopustili in bodo članstvo ter vodstvo okrepili tudi iz ravske in radeljske občine.

Človek bi se težko odločil, kaj je v današnji podobi Slovenije bolj zanimivo: politika ali ljudje, ki so bolj hedonistično usmerjeni in jih bolj kot država zanima zabava. Na Prevaljah in v Dravogradu se je zbrala mladež, ki jim rokenrol, pir in kakšna tableta s pirom ali tableta v kokakoli pomeni beg od krute vsakdanjosti. In policijske racije (pri nas jim rečemo še varnostne akcije) ne bodo več samo v ceneni ameriških nadaljevalkah ali filmih, ampak postajajo tudi del našega življenja. Naraščanje kriminala, droge, prenočevanje tujcev na črno, kršitev javnega reda in miru, prostitucija - vse to prihaja skozi zadnja vrata tudi v naš konec, in tudi to je Evropa. Nekoč bomo preklinjali, zakaj neki smo si tako na vse pretege želeli v Evropo.

NALOGA POSLANCEM

Na svetu Koroških občin, tudi tokrat so se sestali v Radljah, so našim poslancem dobesedno dali nalogo, da v parlamentu in drugih organih zahtevajo kratkoročno in sistemsko dolgoročno rešitev financiranja vzdrževanja gozdnih cest.

Na posvetu sta tvorno sodelovala poslanca dr. Drago Plešivčnik in Albin Kac. Žal pa živimo v tipično planinskem območju, ki je, to vemo najboljše sami, pač za razliko od drugih krajev posejano s kmetijami visoko v planine.

Kakšnih tisoč kilometrov imamo takšnih, za sedanje gledanje in predpise pogojno javnih cest. Na teh cestah pa je vendarle naše življenje, sta razvoj in celo obstoj. Saj se po teh cestah razen kmetijske proizvodnje in otrok v šole vozi nad štirideset ljudi na delo. Danes so, lahko zapišemo brez pretiravanja, mnoge ceste na območju Koroške skoraj že neprevozne.

Izpad je prišel zaradi že znanih odločitev za prepoved sečnje v "državnih" gozdovih - še vedno velja moratorij!

Odpadel je tudi večji del denarja od prometa z lesom preko TOK-ov. Posledice so tu in treba jih je rešiti. Sedanja pomoč iz republiške blagajne je le za največjo silo ublažila največje potrebe, ni pa rešitev. Torej, poslanci imajo resno nalogo, da problem Koroške in drugih obpohorskih in mozirske občine predstavijo v parlamentu in hkrati ob kratkoročnih rešitvah delajo tudi, da pride do takšnih rešitev, ki bodo sistemsko prinesle rešitev, ker je to za tukajšnje okolje vprašanje obstoja. Preživeli smo čase hudih obdobij, ali bomo tudi v svoji novi demokratski državi, pa se sprašujejo kmetje na planinah!

KAKO TEŽKI SO PRORAČUNI OBČIN KOROŠKE REGIJE?

Korošci ne bi bili Korošci, če si tudi pri sprejemanju proračunov ne bi skočili v lase. Ljubljani ali politiki, ki jo označujemo s pojmom emonacentrizem, to kajpak ustreza, saj si na ta način lažje deli pogačo, obrobju pa daje drobtinice. Ali smo ljudje na obrobju te dežele resnično državljani druge lige, da je za nas priznana poraba 87 odstotkov povprečne republiške porabe na prebivalca, medtem ko ima Ljubljana 154 odstotkov?

Finančno ministrstvo je za občino Ravne na Koroškem sprva priznalo precej nižji proračun kot ji gre, kar so na Ravnah spoznali tudi po tem, da je bil njihov proračun nižji od slovenjgraškega, kjer živi okoli tretjina manj ljudi, poleg tega pa so Ravenčani vsa zadnja leta imeli večji proračun od sosedov.

Pritožbe in urgence so pripeljale do tega, da so financerji v Ljubljani dali dodatnih 29 milijonov tolarjev v ravenski proračun, slovenjgradčanom pa je Republiško ministrstvo za finance proračun znižalo za okoli 7 milijonov tolarjev. Slovenjgradčani so prepričani, da bi lahko ravenski sosedje z več taktnosti dosegli višji lastni proračun, ne da bi znižali slovenjgraškega, na Ravnah pa zavračajo takšne trditve in časopisne zapise, češ da so rušili proračun sosedov.

-RAVNE NA KOROŠKEM:

Skupni prihodki občinskega proračuna znašajo v tem letu 463.163.283 SLT, od tega se razporedi na tekoče obveznosti 388.283.283 SLT, za investicijske obveznosti pa 74.880.000 SLT.

Investicijski tolar bo v največji meri porabljen v investicije in vzdrževalna dela na področju komunalno - cestnega gospodarstva (skupaj z republiškimi sredstvi in drugimi viri bo za KCG v tem letu odmerjenih več kot 153 milijonov tolarjev). Za delo državnih organov (to je občanarjev) je namenjenih več kot 83 milijonov tolarjev, za iz-

vajalske organizacije več kot 114 milijonov, za socijalo nekaj manj kot 20 milijonov, za dotacije na področju družbenih dejavnosti več kot 40 milijonov itd. itd.

V ravenski občini, kjer imajo največji proračun (pa tudi največ prebivalcev), bodo za uresničevanje vseh načrtov daleč prekratki in tako prisiljeni iskati druge vire, med drugimi tudi kredite.

-SLOVENJ GRADEC:

Slovenjgradčani so prišli pred poslance tudi tokrat z najbolj dodelanim in do zadnje postavke finančno opredeljenim osnutkom in predlogom proračuna. Ta bo v tem letu "težak" 368.875.499,00 SLT. V tej vsoti je že všteti 47 milijonov tolar-opremo in učila pa še dodatnih 45 milijonov SLT.

toliko spravili pod streho načrtovani program in obveznosti.

V občini letos končujejo veliko investicijo na področju izobraževanja, to je gradnja nove osnovne šole. Za dokončanje gradbenih del bodo namenili več kot 73 milijonov, za jev, za kolikor se bo občina zadalžila, da bi lahko kolikor

Za komunalno in cestno gospodarstvo skupno namenijo več kot 172 milijonov SLT, občinski proračun bo sodeloval s 30 milijoni, ostala sredstva pa so namenska (v to vsoto ni všeta gradnja obvoznice, kjer je večina finančnih aranžmajev že sklenjenih in glavino denarja prispeva republika).

-RADLJE OB DRAVI:

Radeljska vlada in skupščina je bila ob sprejemanju proračuna najbolj glasna zaradi diskriminacijske politike republiških financierjev, ker postavlja občine v tako neenakopraven položaj. Radeljski proračun bo "težak" 235 milijonov tolarjev, kar seveda ne zadošča realnim potrebam, predvideno pa je tudi, da se bodo zadalžili za okoli 14 milijonov tolarjev.

Republika je zvita zver, kajti za vsak projekt, kjer tako dobrohotno ponujajo svojo pomoč, mora najmanj s polovico sodelovati občina, kar pa je ob tako siromašnih proračunih zelo težko.

-DRAVOGRAD:

V občini Dravograd imajo najnižji proračun, za odgovornega finančnega pa Mirka Grobelnika, človeka, ki je s svojim izvajanjem pripravljen prepričati najbolj dvomljivega odbornika.

Republika je dravograjski občini dovolila porabo 114 milijonov SLT, naloga vlade pa je, da odhodke uskladi s prihodki. Zato so odborniki razumljivo imeli pripombe na posamezne dele proračuna (vsak pač zastopa svoje interese ali interese volilne baze). Dodatne želje pa je mogoče upoštevati na ta način, da drugemu vzameš, na koncu pa vedno ostaja nekdo, ki je nezadovoljen. Tako je bilo v Dravogradu in tudi v vseh ostalih koroških občinah.

-mp

POMLAD IN MLADOST V ŽERJAVU

Ta zgodnja pomlad se je prebila tudi v tiste lepe soteske naše najbolj severne točke pokrajine.

Tudi v Žerjavu, vsemu prahu in plinom navkljub, so otroci na igriščih, pari na sprehodih, gospodinji in gospodinje na gredah, mlade mamice in otročki pa na prijetnih klepetih in sprehodih.

RAZSTAVA IN SEJEM DOMAČE IN UMETNE OBRTI

PRIČELO SE JE ODŠTEVANJE

Še dober mesec in pol nas loči od razstave in sejma domače in umetne obrti v Slovenj Gradcu, ki gotovo pomeni eno od najpomembnejših prireditev v tem letu na Koroškem. Tokrat priprave potekajo po dveh tirih: na eni strani selekcija za razstavo, na drugi strani pa priprave na sejem, vse skupaj pa vodi in koordinira poseben odbor za pripravo te prireditve, ki bo potekala od 24. do 31. maja v Slovenj Gradcu.

REPREZENTATIVNA RAZSTAVA

Zaradi letošnje novosti - delitve prireditve na razstavo in sejem - je med nekdanjimi razstavljalci nekoliko nespornost. Tudi sama razstava ima bistveno novost: zanjo letos ni bilo razpisnega natečaja, ampak bo na terenu potekala selekcija. Dr. Janez Bogataj se je s sodelavci Inštituta Mlaj že odpravil na teren in kot imeniten poznavalec slovenske domače obrti bo ta izbira gotovo reprezentativna. Takšna tudi mora biti, kajti ti izbrani izdelki bodo nato dve leti v lasti razstave in bodo predstavljali Slovenijo po svetu. Gre torej za del promocije Slovenije in zato razstavo podpirajo tudi pristojna ministrstva pri vladi Republike Slovenije.

Domače obrti so pomemben del naše kulturne dediščine, skozi stoletja pa so bile povezane s kmetijstvom in drugimi gospodarskimi panogami podeželja in mest. Skozi zgodovino so zagotavljale obstoj in preživetje posameznikom in tudi vašem, pokrajinam, narodom. Mnoge od teh obrti živijo še danes, z njim se ukvarjajo mačega znanja, ampak so alternativa sodobnemu našega obrtništva in domačega znanja, ampak so alternativa sodobnemu svetu.

SEJEM - PRILOŽNOST ZA TRŽENJE

Podobno kot razstava, ki ima že nekaj let mednarodni značaj, bo tudi sejem umeščen v prostor Alpe - Jadran. Sejem bo letos prvič, organizacijo pa

je prevzela družba STEP iz Maribora, kar je po svoje garancija za profesionalnost (med drugimi organizirajo tudi celjski obrtni sejem).

Sejem pa odpira vrata trženju, kar je bila doslej pomanjkljivost slovenjgraške prireditve, saj so mnogi obiskovalci želeli kupiti izdelke, ki so bili razstavljeni. Sejem seveda nima selekcije, osrednji sejmski prostor v športni dvorani bo kajpak namenjen izdelkom domače in umetne obrti, preostali deli pa za izdelke široke potrošnje.

Zato lahko v Slovenj Gradcu pričakujemo obrtnike, ki se ukvarjajo z lončarstvom in keramiko, steklarstvom, mizarstvom, rezbarstvom, tesarstvom, sodarstvom, suho robo in pletarstvom, usnarstvom in sedlarstvom, kamnoseštvo, opekarstvom, sve-

čarstvom in medicinarstvom, sodobnim oblikovanjem, spominki, nakitom, kovaštvom, glasbili, zlatarstvom in urarstvom, umetnim cvetjem in cvetličarstvom, kulinariko itd. **Prijave za sejem zbira STEP d.o.o., 62000 Maribor, Kosovelova 11, tel. (062) 511-831, informacije pa nudi tudi občina Slovenj Gradec, izvršni svet tel. (062) 41-151.**

KOROŠKA OBRT SE PREDSTAVI

Pomembna novost pa bo tudi predstavitev obrti iz vseh štirih koroških občin, šlo bo za nekakšen hišni sejem. Doslej so posamezna občinska obrtna združenja že imela svoje sejme, tokrat pa bo koroško obrtništvo nastopilo skupaj. In prav je tako, saj imajo kaj pokazati.

(ro)

OBIČAJ, KI ŠE NI IZUMRL

Nekateri velikonočni običaji so že izginili, kar pa ne velja za streljanje z možnarji. V Sentilju pri Mislinji so z njimi streljali že v časih stare Jugoslavije, ko pa so na slovenska tla prikorakali Hitlerjevi vojaki, so možnarji utihnili. Tiho so bili tudi po vojni in se ponovno oglasili leta 1980.

Tega se še dobro spominja Andrej Krenker in pravi, da so možnarje skrili na podstrešje župnišča, kjer so počakali vsa ta leta, ko je bilo z njimi prepovedano streljati.

Foto: F. Jurač

DRUGA GODBA 92

Ena izmed najbolj renomiranih glasbenih prireditev pri nas (v Sloveniji) je vsekakor Druga godba. Če že ni zanimiva za najširši krog občinstva, je pa vsaj priložnost, da na enem mestu v festivalni obliki srečamo toliko različnih glasbenih zvrsti, kot jih drugače ne moremo v celem letu. Organizatorji Druge godbe so nas vselej presenečali s širokim in predvsem kvalitetnim izborom nastopajočih, in prav zasluga te prireditve je, da je med drugimi pri nas nastopila tudi ena izmed najboljših skupin tako imenovane neodvisne scene - PIXIES. Seveda pa prireditev ne sloni samo na lepih spominih,

ampak vsako leto prinese tisto pravo pomlad v zaspano dolino šentflorjansko.

DRUGO GODBO '92 bo otvorila v svetu najbolj poznana francoska pop skupina LES NEGRESSES VERTES, ki bo 20. maja nastopila v poletnem gledališču Križank. Že naslednji dan pričakujemo na odru Viteške dvorane drug francoski dvojni nastop. Francosko post-jazzovsko in improvizirano glasbo bosta predstavila skupina LOUISA SCLAVISA, ter duet tuboista BENOITA VIREDAZA, ki ga bo spremljal harmonikar. Naslednji se bo v predddverju Križank predstavil zbor GAZI HUSREV BEGOVE MEDRESE, ki ga sestavljajo najbolj znani izvajalci islamske duhovne glasbe iz območja nekdanje Jugoslavije. Sledil bo večer glasbenega utripa newyorške off off scene s kitaristoma GARYJEM LUCASOM in MARCOM RIBOTOM, nekdanjim članom famoznih The Lounge Lizzards, ki bo v Ljubljano pripeljal svojo skupino ROOT-LESS COSMOPOLITANS. Tradicionalni večer etnične glasbe iz bližnje okolice bo letos, s pomočjo istrskih godcev ter italijanske skupine CALICANTO, oblikoval DARIO MARUŠIČ, priznani etno glasbenik. Obeta se nam tudi večer prave balkanske romske godbe z mađarsko skupino KALIYAGI in ekskluzivno romsko skupino glasbenikov mlajše generacije iz Sarajeva in Skopja. Tudi letos bomo poiskovali predstaviti vsaj drobec aktualne afriške glasbene stvarnosti. Prireditev naj bi se zaključila 30. maja v poletnem gledališču Križank z nastopom MIKE WESTBROOK BANDA, iz Anglije, s posebnim programom ob 200. letnici rojstva skladatelja G. ROSSINJA.

Program prireditev še ni dokončen, saj še vedno potekajo dogovori z britanskim Svetom (British Councilom) iz Zagreba, italijanskim konzulatom v Ljubljani ter francoskim in ameriškim kulturnim centrom v Ljubljani, da bi ga z njihovo pomočjo še dodatno popestrili.

Torej, rečemo lahko samo še: nasvidenje na Drugi godbi 92.

B. Godec

WHAT'S UP

Najprej novica za oboževalce PERRYJA FARRELLA, bivšega pevca in tekstopisca kalifornijskih JANE'S ADDICTION: s svojo novo skupino se pripravlja na snemanje debut albuma.

Po nekajletnem premoru se bodo v studio zaprli DAVID GILMOUR in ostali fantje iz skupine PINK FLOYD. Ameriško turnejo napovedujejo za to poletje, v Evropi pa jih boste lahko videli in slišali spomladi '93.

Po besedah vodje benda SISTERS OF MERCY, ANDREWA ELDRITCHA, bo kmalu izšel LP z zgodnejšimi posnetki te skupine. Na tržišču pa se je že pojavila nova velika plošča rok dedka RINGA STARRA z naslovom "Time takes time", ki jo je naredil s svojim ALL STARS BANDOM. In ko smo že pri RINGU, naj omenimo še to, da je v začetku aprila nastopil v londonskem Royal Albert Hallu in to na prvem samostojnem

britanskem koncertu svojega prijatelja GEORGEA HARRISONA po razpadu BEATLOV.

In še rok dogodek leta, kot ga imenujejo in ki se je zgodil 20. aprila v Londonu: koncert, posvečen lani tragično preminulemu članu skupine QUEEN, FREDDIEJU MERCURYJU. Na stadionu Wembley se je zbralo 72 000 ljudi, da bi se poslovilo od tega slavnega glasbenika. Izkupiček od prodanih vstopnic so organizatorji namenili zdravljenju obolelih za aidsom. Na prireditvi pa je obiskovalcem o tej bolezni spregovorila sama LIZ TAYLOR - pozvala jih je, naj nikar ne dopustijo, da tudi njih uniči ta kuga dvajsetega stoletja. Poleg nje je nastopilo še 98 glasbenikov, med katerimi so bili tudi GUNS N' ROSES, ROBERT PLANT, ZUCCHERO, ELTON JOHN, ANNIE LENNOX, METALLICA in pa seveda preostali člani skupine QUEEN BRIAN MAY, ROGER TAYLOR in JOHN DEACON. Posebno pozornost je vzbudil DAVID BOWIE, ki je pred publiko zmolil očenaš za FREDDIEJA. Za konec so se na odru zbrali vsi nastopajoči in zapeli znano MERCURYJEVO "We are the champions". Šampioni za šampione bi lahko rekli. Koncert pa so zaključili s posnetkom zadnjega nastopa QUEENOV na Wembleyu leta 1986 in britansko himno "God save the queen".

B. Godec

JUBILEJI FRANJA M.

Franjo Murko, direktor Koroškega radia, v širši Sloveniji pa znan kot borec za lastne frekvence in dober znanec gospoda Kučana, praznuje v tem letu dva pomembna jubileja: 30 let radia in 15 let okteta Lesna. Ob tej priložnosti je povedal: "Nimam kaj skrivati, kajti načrti za jubilejno leto so znani. Novinarjem bomo za

njihovo izjemno dobro delo omogočili plače po kolektivni pogodbi, z oktetom Lesna pa bomo posneli CD, TV oddajo in nastopili na turneji po Združenih državah Amerike..."

Če so v lanskem letu v Slovenj Gradcu praznovali Wolfovo leto, potem je letos gotovo v znamenju Murkovega...

KAPELČANI SO TIHO

Medtem, ko se Ribničani že veselijo v novi organiziranosti svoje občine, pravijo tudi "Ribniške republike", jih vendarle malce skrbi, kako bodo vanjo vpletli velike zasluge takorekoč prve puške NOV.

Kapelčani z drugega brega vrhov pa so povsem tihi. Tudi oni računajo na kaj svojega ali pa vsaj na koalicijo z Ožbaltčani. Enim pa se svita tudi po Mariboru... -kv

MORALA

V ŽR nekateri vodilni verjamejo, da je beseda "moral" pretekli čas glagola morati.

PREDLOG ZA PAROLO

Zelo nam je žal, vendar - slovenjegraška Lesna je resnično v veliki krizi. Ozadja tokrat pustimo v ozadju in Lesni ponudimo dobrohoten nasvet za grafit ali parolo: "Prihajajo težki časi." (napisano z veliko)!

INOVACIJA

Tisti inovator v ravenki občini, ki je svoje gostišče imenoval EDLVAJS, spominja na Srba, ki je razobesil napis v cirilici - CIMER FRAJ.

TONNY GOLČER ml.

Tonny Golčer, znani šank roker, delničar in delavec v Pop baru na Ravnah, še bolj znan pa kot sin bivšega ravnatelja ravenke gimnazije, je za Prepil izjavil: "Foter in jaz sva sedaj na istem. Na gimnaziji ne morejo dobiti novega ravnatelja in tako še vedno opravlja to funkcijo, plačan pa je preko študentskega servisa, tako kot jaz. Ha, ha, ha."

Tonny Golčer ml. je končal fakulteto za življenje v ljubljanskem klubu koroških študentov in v bloku VI študentskega naselja.

TREFALTOVIZIJA

Za novo slovensko državo ni lepšega darila kot zavod TV Ljubljana in Mito Trefalt. Oni dan so nam pričeli ponujati zaprašene oddaje Trefaltovizije ali Košnikove gostilne, v zadnjem desetletju predvajano najmanj štirikrat (kako bi reagirali, cenjeni bralci, če bi vam pri Prepihu vsako drugo leto pričeli prodajati stare izvide časopisov, ki ste jih že prebrali?).

Vsaj za pevce Vresa in njihovega najlepšega moža Marjana Kovača, so Trefaltove oddaje pravo doživetje, saj Trefaltove reprize TV oddaj Vresovcem pokažejo, kako lepo so nekoč peli.

P.S. V oddaji Košnikova gostilna, kjer so peli Vresovci, je sodeloval tudi mag. Matic Tasič v mlajši izvedbi.

Med realnostjo in fantastiko

Realnost: Koroško društvo slušno prizadetih je končno dobilo v Dravogradu dolgo obljubljene prostore za društveno dejavnost. Društvo je pred leti odstopilo svojo stavbo na Meži, da bi zgradili trgovsko - poslovni center, ki je še vedno bolj v zraku, kot v vodi.

Fantastika: Prostore so jim kupili in opremlili gospodje iz Ljubljane, ki so to humanitarno društvo pred leti opetnastili za lep objekt. Na otvoritvi je govoril predstavnik Mercator Investe.

DOBRA DUŠA

Če kdo v Dravogradu, potem so gotovo inšpektorji tisti, ki bodo morali izvršniku Mirku Kotniku postaviti spomenik. Gospod Kotnik je namreč v občinskem proračunu za sanacijo stavbe teh služb namenil 600 tisočakov (da bi zamenjali strešno kritino) in inšpektorjem ob dežju poslej ne bo treba letati z vedri in jih podstavljati na podstrešjih. Tako se bodo lahko tudi ob deževnih dnevih lahko lotili, vedro pa bodo prepustili snažilki...

ZASEDENI DUŠAN

Znani dravograjski obraz in bodoči dravograjski župan Dušan Kudrnovsky je mož, ki ne drži obljube. Z obljubljenimi narezanimi in osušenimi latami za znance ni bilo nič, Dušan pa se je po Dravogradu zagovarjal, ker je nabijal obloge za Šajherjeve... Ker pa Kudrnovsky ni edini lesni trgovec, pa tovrstni problem sploh ni več problem.

TONI, KJE SO PONIČI ?

Tako sprašujejo krajan Mežice tovariša Antona Strmčnika, tajnika KS Mežica, ki je zamenjal ključavnico studia v Mežici in ekipo, ki je delala gledljiv program postavil pred vrata. Tako je v internem etru že nekaj časa mrk in kar ni uspelo krščanski demokraciji na Prevaljah, je uspelo na KS v Mežici. Tako je v Mežiškem kablu danes majhna zbrka: stara ekipa po Mežici zbira podpise v podporo svojemu programu, da se kabelsko - razdelilni sistem osamosvoji, vodstvo bodoče občine pa je objavilo razpis za novo vzdrževalno in uredniško postavo.

Povprečnega meščana Mežice pa ti špetirji ne zanimajo, jezi jih le to, da so ob petkovo porcijo poničev...

SINDIKALNE PISANKE

V ŽR sta se za Veliko noč izkazala oba sindikata:

Neodvisni so ponudili delavcem po znižanih cenah sirup in jajca, svobodni pa žeblice.

Aleluja!

IDEJA

Prvi železar: "Ti, prodajmo fabriko!"

Drugi: "Terc, kaj pa potem?"

Prvi: "Potem pa gremo v službo k tistemu, ki jo bo kupil."

VSI SO ZDRAVI

Delavce ŽR, ki jih pot zanese v 3. nadstropje na upravi, je ondan zaskrbelo za počutje vodstva. Brez potrebe: vsi so zdravi, tudi tepejo se ne med seboj. Res pa gojijo "šrajanje" kot koroški narodni običaj. Po telefonu in med seboj. Posebno generalni je glede tega čistokrvni Korošec.

NAJBOLJ ZNANI KOROŠEC

Korošci iščemo identiteto doma in na tujem, zato za pokušino vprašanje: Kdo je najbolj znani Korošec v Ljubljani?

(Odgovor je pravilen: Ladko Korošec).

RIMSKO STEKLO ARGYRUNTUMA

V Koroškem pokrajinskem muzeju Slovenj Gradec smo 21.4.1992, po enomesečnem gostovanju zaprli razstavo "Rimsko steklo Argyruntuma", last Arheološkega muzeja iz Zadra. Iz Ljubljane, Maribora, Celja, Ptuja in Rogaške Slatine jo je pot zanesla tudi na slovenjgraški konec.

Že na sami otvoritvi se je pokazalo, da je bila odločitev o gostovanju te izjemno atraktivne razstave kot prve arheološke razstave v našem splošnem pokrajinskem muzeju še kako pravilna. Ob ubranem petju okteta Lesna so spregovorili ravnatelj KPM Slovenj Gradec prof. Marjan Linasi, ravnatelj AM Zadar prof. Radomir Jurić, autor razstave prof. Ivo Fadić ter član predsedstva RS dr. Matjaž Kmecl, ki je razstavo tudi uradno odprl. 160 vedoželjnih obiskovalcev in ambient, ki so ga umeteljno pričarale zamisli arhitekta Željka Kovačiča, so nam večer vtisnile v nepozaben spomin. Žal pa so v zimsko spanje zatopljeni časopisni in radijski mediji na nas pozabili.

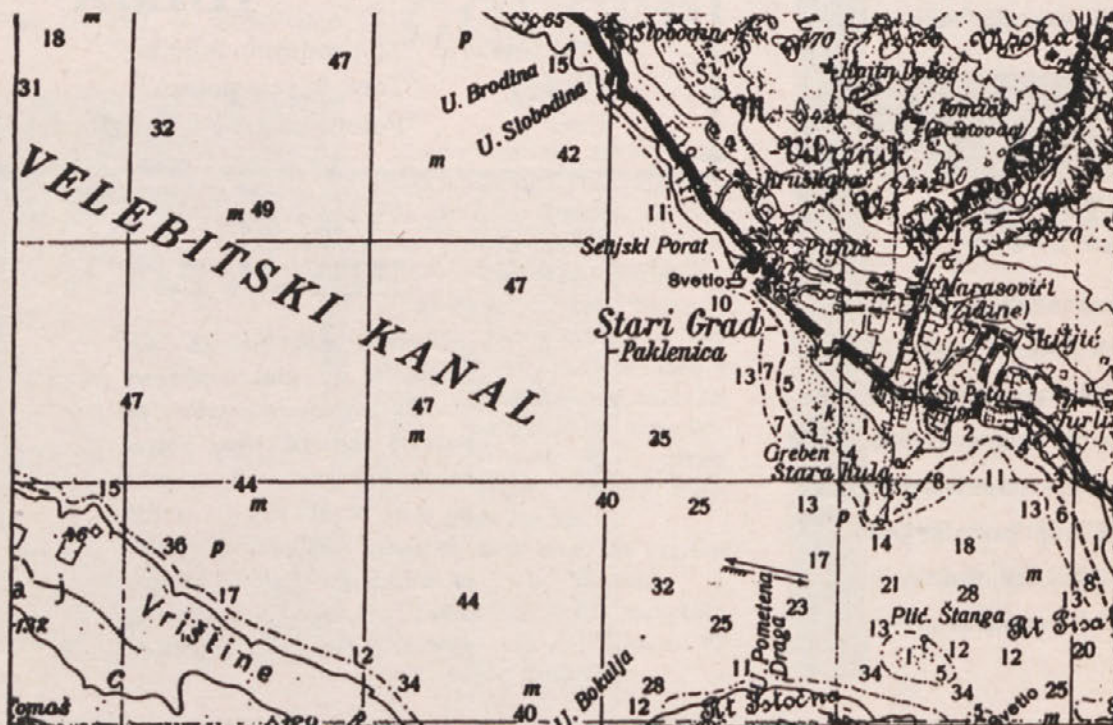
Že pred prvo svetovno vojno so na antični lokaciji Argyruntum (današnji Starigrad pod Velebitom) naleteli na grobišče iz obdobja od 1. do 4. st.n.št. Številni podatki (steklene in keramične posode, oljenke, sponke, novci), ki so jih stari Rimljani poleg sežganih ostankov pokojnika položili v stekleno oz. keramično urno in zakopali v zemljo, so našli novi dom v arheološki zbirki v Obrovcu. Zaradi nezadostne dokumentacije, predvsem pa selitev zbirke ob okupaciji l. 1941 v Arheološki muzej v Zadar stoji pred našimi očmi zgolj tipološki izbor steklenih posod. Te so prebivalci antičnega Argyruntuma uporabljali v kozmetiki, medicini, gospodinjstvu in pri

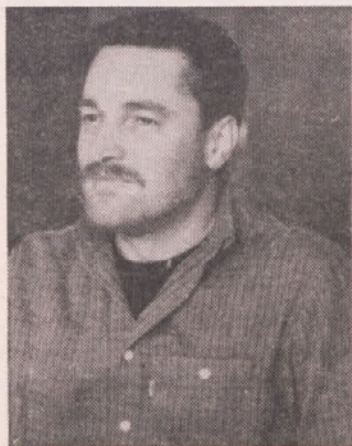
samem obredu pokopavanja. Vsaka steklenička skriva v sebi mojstra oz. delavnico, kjer je bila izdelana, okus človeka, ki jo je uporabljal in nežno roko arheologa, ki jo je po 2000 letih izbrskal na površje, zavil v vato in jo danes predstavlja šimemu občinstvu.

Hkrati pomeni ta razstava za naš muzej ptico lastavico, saj bomo v bivših, prenovljenih gestapovskih zaporih v stari mestni hiši Glavni trg 24, 15. maja 1992 ob 18. uri odprli stalno arheološko zbirko Arheologija Koroške krajine.

Ker je tudi za kulturnike vreča z denarjem vedno bolj prazna, bi se na tem mestu še enkrat rada zahvalila vsem sponzorjem, ki so se v tako velikem številu odzvali in omogočili brezplačno organizacijsko izpeljavo razstave Rimsko steklo Argyruntuma. Še posebna hvala Miri Strmčnik Gulić iz ZSV Maribor za posredovanje razstave ter kolegom iz Zadra s katerimi si želimo še obilo strokovnega sodelovanja.

Saša Đura Jelenko

Piše:
FRANC JURIČAN

Pred leti je nek mladec iz moje soseščine na hrbtini strani Jacketa iz modrega jeansa nosil vtisnjeno figuro velikega revolucionarja ERNESTA CHE GUEVARE. Povprašal sem ga, če ve, kdo je lasati in bradati tip na njegovem hrbtu. Seveda ni imel pojma. Tako, žal, umirajo ljudje, ki so bili nekoč idoli, in tudi spomin nanje.

Vsaka generacija ima svoje ideje, svoje ideale, časti svoje preroke in junake. Eden naših malikov je bil prav »veliki CHE«, legenda iz srednje in južno-ameriških gozdov. Zdravnik iz bogate družine, ki se je bojeval skupaj s Castrom na Kubi ter postal najmlajši in najbolj nekonvencionalen minister. In zakaj je predstavljal mladim vzornika? Zato je več vzrokov: ob izrednem intelektu in prekipevajoči mladosti je iz njega vel še revolucionaren nemir in pogum, bil je tudi nadvse ekscentričen, da ne govorim o njegovem izgledu, ki je bil izrazito drugačen; in bil je domnevno izredno pošten!

Vsekakor pa je bilo tista leta tudi svetovno dogajanje bolj levo obarvano. Neonacisti in drugi skrajni desničarji so se takrat še skrivali po kletih. Danes je drugače. CHE pa še zmeraj ostaja (vsaj zame), čeprav je že dolgo mrtev. Menda so ga ubili. Ostaja z nekaterimi svojimi idejami, s svojim neomajnim upanjem iz Pandorine skrinjice, da se morajo spremeniti ljudje v srcih in glavah, ne pa le v družbenih odnosih, itd.

In kakšnega podobnega CHEja bi veliko mladih potrebovalo verjetno tudi danes, a ne toliko zaradi idej in ciljev, kot pa zaradi tega, kar CHE odraža - nemir ter upanje v boljši, znosnejši svet!

Poznam moža nekje med temi hribi, sicer prijetnega, toda - o, joj - zbolel je za nečim, kar se v sociologiji kulture imenuje »infantilna regresija«. Ljudje, ki jih udari ta bolezen, se neverjetno pootročijo in njihova čustva začuda nazadujejo. Posledica je, da se zatečejo v kič in hkratno reifikacijo, kjer jih zaslužnijo stvari. To se dogaja postopoma. Začne se s prebiranjem literarne plaže in rumenega tiska, s pogrošnimi TV nadaljevalkami in nadaljuje s postavljanjem škratov in vil na zelenico pred hišo. Na koncu so važni le še predmeti in tisto, kar ni preveč zahtevno in naporno ter zgodbe, ki zadevajo druge: obrekovanje znanih ljudi (trič-trač), škandali, ipd. S svoji-mi plehkimi željami in potrebami pacienti kolovratijo po plastičnem sanjskem svetu dokaj izgubljeni. Prekletstvo zadane predvsem površne ljudi, ki se ob tem domnevno relaxirajo. Saj ni mu pomoči, komur postane edini smisel »sproščenje«.

Za kulturnega zgodovinarja J. Huizinga je bistvena značilnost človekove narave, da je željan igre. Trdi celo, da so vsi veliki kulturni dosežki posledica igre. Človek je HOMO LUDENS - igrajoče se bitje.

Ali poznate igro s kartami, ki se imenuje poker? Življenjska igra in ta hazardna igra sta zelo identični.

Namreč, čeprav ima igralec močne karte, ni nujno, da bo triumfiral, in obratno, s slabimi se to lahko zgodi. Saj nikoli (razen v primeru royal flesha) ni prepričan, da je dejansko superioren. Če pa je tako, zaradi etičnih razlogov drugih akterjev ni dovoljeno izžeti docela in povsem. Moralno slabi so ljudje - neusmiljeni eksekutorji.

Naprej! Tako kot v življenju tudi pri pokru ni mogoče kontrolirati vseh kart in situacij. Del kart je v rokah in pretežni del jih je odvrženih na mizo. Igralec ugiba in z raznimi vatli meri, kakšna je kvaliteta partije. »Človek vedno izbira in se naredi, ko izbere...« (Sartre).

Prisotna je tudi sreča, ki jo dober igralec zna vnovčiti, pripelje jo v svoj hram. Za slabega igralca pa je sreča temelj njegovega igranja (preveč stavi nanjo).

Kakor na srečo, se tudi na faktor verjetnosti ni moč zanašati. Podobno kakor ne zgolj na blef (pretvarjanje). Najpomembnejši je verjetno pravi trenutek (Kairos je bog srečnega trenutka). Itd.

Tako bi lahko pravzaprav razpredali skorajda v nedogled...

Neverjetna je potreba nekaterih moških, da se verbalno norčujejo iz ženskega spola. Dekleta in žene pa se ob tem prizanesljivo hahljajo, čeravno so izzvane. One že vedo!

Največkrat se ta obred dviga na patriarhalni sceni in posebej takrat, kadar je močnejši spol v številni ali drugačni premoči. V posmeh je ženska včasih podobna kakšni izmed domačih ali pa kar eksotičnih živali, drugič je imenovana z izrazom za ljubljanski mestni avtobus, ipd.

Začuda pa »pravi možiki« prav ponorijo, če jim omenite neslavno preteklost njihovih lastnih mater. Zelo prozorno je možko licemerstvo!

Naj mi oprostijo avstrijski pisatelj, ker ga omenjam v tej zvezi. Na začetku tega stoletja je namreč napisal za ženske uničujočo knjigo z naslovom Spol in značaj. V njej je izpeljal tezo o domnevni manjvrednosti ženskega spola. Ta isti pisatelj pa je kmalu zatem zaradi svoje neuslišane ljubezni do neke ženske naredil samomor.

Njegovega govorjenja smo bili že močno naveličani, a nastopač ni in ni odnehal. »Marsikdo je neznanen po zunanosti, govori pa... modro..., drugi zopet je lep ko Apolon, komaj pa usta odpre, se oglasi butec iz njega.« (Homer - Odisej).

In naš »Apolon« je svoji nečimernosti pripovedoval dolgozezen, neskončen samogovor. Stavke je tehtal, jih nizal v ducate in prežvekoval; skratka, po stari koroški šegi je želel ustvariti vtis neznanske globine svojih misli. A edino spoznanje, ki sem ga lahko asociiral ob tem, je bilo, da je redkobeseden mož vsekakor sprejemljivejši od pleudre (narečna označba za govorca brez smisla za pravo mero!). In potem smo zaploskali v veter.

ZAVAROVALNICA MARIBOR

POSLOVNA ENOTA SLOVENJ GRADEC
(Avtobusna postaja)
Tel. 0602/41-595, 41-813

Predstavništvo:

- RADLJE OB DRAVI, Tel.: 0602/71-941
- RAVNE NA KOR., PREŽIHOVA UL. 24, Tel.: 0602/21-346
- DRAVOGRAD, TRG 4. JULIJA, Tel.: 0602/83-071

**V 365 DNEH JE LAHKO SAMO EN DAN NESREČEN.
NE PUSTITE SE PRESENETITI!**

ŽIVLJENJE GRE NAPREJ IN MI Z VAMI

PESEM IZ GRL "ZVONA"

Obrtniški moški pevski zbor ZVON so fantje iz Mute, kraja, ki je nekako nanizan v hribček na cesti Radlje - Dravograd, ustanovili oktobra 1990 leta.

V časih ustanovitve in rezanja ledin jim je predsedoval Srečo Vačovnik.

Sedaj ima sedemnajst pojočih fantov svoj upravni in nadzorni odbor, njihova pevovodkinja Sonja POGAČ pa si tudi z njimi prizadeva v teh krajih popestriti kulturni utrip naše občine. Prvič so se nam predstavili lani na letnem zboru obrtnikov v Radljah ob Dravi, ki so ga odprli na prijetnejši način.

V svojem rojstnem letu so prepevali na desetih nastopih in dveh samostojnih koncertih, kakor tudi na več priložnostnih koncertih. Sami o sebi pravijo takole:

"Naša skupna želja, da pojemo, se ob tem kulturno osveščamo, s tem pa ne želimo pozabiti na prelepe običaje, ki so bili v preteklosti zanemarjeni ali pa celo prepovedani, počasi dobivajo jasnejšo podobo. Kljub majhnosti pa smo vsestranski pevci in iz tega vidika za marsikatero družbo prijetno presenečenje."

Pa saj jih ni bilo treba veliko spraševati, sami so povedali že dovolj - skozi program in skozi pesem:

"Z gotovostjo lahko rečemo, da bomo sodelovali na najmanj enajstih nastopih v tem letu, od tega bodo trije samostojni koncerti. Glede na našo velikost in vsestranskost smo primerni za priložnostne nastope ob otvoritvah, kot tudi praznovanja najrazličnejših osebnih jubilejev.

Naša želja je prav tako gostovanje v ZR Nemčiji, pri naših izseljencih; trenutno potekajo dokončni dogovori glede obiska v mesecu maju. Zdaj smo kot pevci tudi dokaj neenotno oblečeni. Sicer smo si sami kupili nekaj

sakojev in metuljkov. Glede na večje število novih članov je naša želja v tem letu poenotiti naše obleke, še posebej za nastop v ZRN."

Letos bodo gostili tudi blejske prijateljice - ŽPZ VEZENINA, ker so že v juniju 91 odpeli na skupnem koncertu nekaj pesmi.

MPZ "ZVON" namerava tudi to načrtovano in priložnostno leto zaključiti z božičnim koncertom.

Tudi letos so mladi pevci zvonili na letnem zboru obrtnikov Radlje. Morda jim bo njihovo zvonjenje pomagalo iz težav in zagat, ki jih to leto narekuje njihovem delu in poslovanju. Pa le, da bi odzvanjala samo pesem...

Darja Kniplič

Ob 100-letnici rojstva
LOVRA KUHAJKA - PREŽIHOVEGA VORANCA
RAZPISUJE

ZKO Ravne, Odbor za literarno dejavnost

LITERARNI NATEČAJ

za

- učence osnovnih šol

- dijake srednjih šol

- odrasle občane občine Ravne na Koroškem.

Leposlovna dela vseh zvrsti, oblik in vsebin, vendar ne daljša od 1 avtorske pole (16 tipkanih strani) ter esejistična ali raziskovalna dela o življenju in delu

Prežihovega Voranca

pošljite najkasneje do 31. oktobra 1992 na naslov:

ZKO Ravne

Odbor za literarno dejavnost

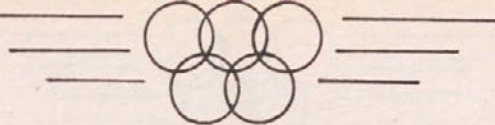
Ob Suhi 19

62390 Ravne na Koroškem

Navedite svoj polni naslov, učenci in dijaki pa tudi starost, razred in šolo. Odrasli zaznamujte delo s šifro, ime in naslov pa priložite v zaprti ovojnici.

Najboljši prispevki bodo objavljeni v zborniku, ki bo izšel v letu 1993, in nagrajeni.

"BRUCK JE MOJ DRUGI DOM"

Ni dvoma, da športna in tudi širša javnost Koroske točno ve, kdo je Jani Kontrec. Prav tako sem prepričan, da večina ve, kje Jani danes služi svoj rokometni kruh. Nekdanji rokometaš Nove opreme (ex Slovenj Gradec), ki je bil v moštvu glavna figura, je od lanskega poletja član avstrijskega rokometnega prvoligaša Brucka (originalno ime je HC Sparkasse - Stadtwerke Bruck), kjer so ga domačini že sprejeli za svojega.

- Kar lep čas si odhajal iz Slovenj Gradca. Kako je potekal tvoj prestop v Bruck?

Res je že večina ljudi, ki spremljajo roket, bila mnenja, da moram zamenjati klub in se dokazati še drugje. Posrednik pri odhodu v Bruck je bil **Mišo Toplak**, ki je tudi igral v Slovenj Gradcu. Veliko mi je pomagal tudi **August Potušek** v zvezi z urejanjem dokumentov. Tudi klub v Slovenj Gradcu mi ni delal nikakršnih težav pri odhodu, saj so na nek način veseli, da sem uspel priti v klub, kakršen je Bruck. Največ pa mi je vsekakor pomagal **Niko Markovič**, ki je trener v Brucku. Res mi je bilo na samem začetku v veliko olajšanje, da sem imel ob sebi **Nikola** in **Petra Mahneto**, mojega soigralca, ki je svoj čas igral pri **Kolinski Slovanu**. Tako sem se lažje prilagodil novim razmeram in okolju, veliko pa mi pomeni tudi to, da so me ljudje že od vsega začetka lepo sprejeli.

- V Brucku si šele nekaj več kot pol leta, pa vendar si skupaj s soigralci dosegel že kar lepe rezultate. Katere bi izpostavil?

V tekmovalju za pokal IHP smo prišli do polfinala, tam pa nas je izločila ekipa SKA iz Minska. V pokalnem tekmovalju Avstrije smo se uvrstili med štiri najboljše ekipe. Za pokal se bomo kosali z moštvi UHC Volksbank Wien, Stockerau in Wagner biro Graz. Prav zdaj pa igramo play-off za prvaka Avstrije, saj smo bili po rednem delu prvenstva tretji. V play-offu igrajo še UHC Volksbank Wien, ASKÖ mibag Linz, Stockerau, WAT Margareten in Atomic Köflach.

- Navijači so potemtakem bržkone zadovoljni z vašimi igrami?

V Brucku klub skupaj z navijači predstavlja eno veliko družino. Rokomet je v tem mestu šport

številka ena. Celo na naših prijateljskih tekmah se zbere po 300 in več navijačev. Sicer naša dvorana sprejme 1.500 gledalcev. Navijači so organizirani v FAN CLUB Bruck in nas spremljajo tudi na gostovanjih. Delujejo povsem samostojno, sami se financirajo in so nam seveda v veliko pomoč.

- Zdaj si profesionallec. Kaj vse si doživel novega v Brucku in kako si se navadil na nov način življenja?

Najprej bi omenil pozornost medijev. Kar precej sem bil presenečen nad vsemi novinarji in fotoreporterji, ki so bili okrog mene ob mojem prihodu v Bruck. Tega sem se kar hitro navadil. Sicer pa je že bila v Slovenj Gradcu moja primarna stvar roket. Zdaj je to še toliko bolj. Odreči sem se pač moral nekaterim stvarim in se posvetiti svoji karieri. Tukaj od mene pričakujejo dobre igre in rezultate. Poleg tega, da moram prispevati k dobrim rezultatom, se moram paziti pred poškodbami. Kot tujec sem zelo izpostavljen, kar je čisto normalno.

Moja vloga v igri Brucka je podobna kot tista v Slovenj Gradcu v zadnjem času. Vsi igrajo name in jaz sem zadožen za gole. Res, da je to velika odgovornost, vendar je toliko lepše ker me je publika izredno sprejela prav zaradi številnih zadetkov. Odkar je Peter Mahne dobil avstrijsko državljanstvo, sem se še bolj ustalil v moštvu, saj avstrijski predpisi dovoljujejo le dva tujca v moštvu. Z doseženim sem čisto zadovoljen, svojo formo pa moram ves čas držati na visoki stopnji. Veseli me, da je vse zelo dobro urejeno.

- Kakšen je sedaj tvoj življenjski standard?

Ob tem vprašanju se je Jani zadovoljno nasmehnil in dejal:

"Mislim, da ni potrebno govoriti. Ni primerjave s prejšnjim..."

- Vrniva se še malo v Slovenijo. Za reprezentanco si poleg še dveh Slovenjgradčanov (Aleš Levč in Tettey Banfro) igral na promocijski tekmi z Italijo v Celju. Kakšni so bili občutki in kaj meniš o reprezentanci?

Po kvaliteti Slovenjgradčani vsekakor spadamo v najboljšo selekcijo. Vzdušje je bilo fenomenalno, kar si lahko videl tudi sam. Nobena reprezentanca nima toliko levičarjev kot Slovenija, kar je že posebna kvaliteta. Kosamo se lahko z vsako ekipo na svetu, seveda pa bomo morali odigrati ogromno tekem, da se dobro uigramo in da dobimo občutek za zmage. Sicer so moje obveznosti v Brucku pred interesi reprezentance,

vendar bom vsekakor storil vse, da se odzovem vsakemu povabilu selektorja Tisla. Vsekakor mi bodo v Brucku šli na roko, če ne bo kakšne važnejše tekme.

- Ali pogostokrat pogrešaš stik z domovino oziroma z domačim krajem?

Res mi pride prav, da sta v Brucku še **Niko** in **Peter** z družino. Tako mi je veliko lažje. Če je čas, ob vikendih odidem domov. Pogrešam vse tisto, kar sem v petindvajsetih letih doživel v Slovenj Gradcu, Bruck pa je zdaj moj drugi dom.

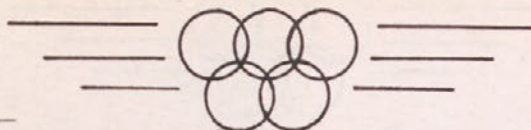
- Za konec še vprašanje o tvoji prihodnosti. Kaj načrtuješ v svoji nadaljnji karieri?

Če bo ves čas vse tako urejeno, bom v tujini igral do konca kariere. Z Bruckom imam dveletno pogodbo, potem pa bom še videl. Vleče me v še boljši klub z višjimi dometi. Povedal bi še to, da si zelo želim tekme z Novo opremo v Slovenj Gradcu. Imeli smo sicer že dogovorjeno, vendar je potem nismo odigrali. Upam, da se bo to zgodilo kmalu, saj bi spet rad zaigral pred slovenjgraško publiko.

Rok Tamše

JANI KONTREC

Rojen: 22.5.1966	Naj-igralec:	Mihael Jakimovič (SKA Minsk)
Višina: 178 cm	Naj-klub:	Slovenj Gradec (ko je igral še on)
Teža: 90 kg	Naj-reprezentanca:	Slovenija
	Številka dresa:	4

KONEC DOBER - VSE DOBRO !?

Klicaj za to, ker sta naša dva najboljša alpska smučarja KATJUŠA PUŠNIK in MITJA KUNC ob vedno boljši formi z zelo dobrimi rezultati zaključila smučarsko sezono 1991/1992.

Katjuša Pušnik je bila v veleslalomu tretja na državnem prvenstvu Slovenije za Bokalovo in Pretnarjevo, vendar pred Hrovatovo, Brlecovo, itd., v slalomu pa je za Hrovatovo postala vice - šampionka države pred Bokalovo, Šarčevo in Pretnarjevo. Srebrno kolajno je osvojila zelo prepričljivo, v drugem teku je bila celo najboljša.

Mitja Kunc je v svoji paradni disciplini, veleslalomu, postal državni prvak mlade države Slovenije, kar je izjemen uspeh, saj je svoje konkurente premagal za dobro sekundo in bil najboljši v obeh tekih. Zelo velik uspeh je dosegel tudi z osvojitvijo drugega mesta na odprtem prvenstvu Avstrije v veleslalomu, kjer je po prvem teku celo vodil, na koncu pa postal vice - šampion smučarske velesile Avstrije, za Mayerjem in slovitim Maderjem.

Obema za uspešen zaključek sezone in dosežene rezultate naše iskrene čestitke!

Naša dva smučarja tudi na olimpijskih smučiščih letos v Franciji nista razočarala. Že sama uvrstitev na olimpijske igre je izreden uspeh. Tudi z doseženimi rezultati - Katjuša je bila v slalomu 16. med 42 uvrščenimi, Mitja pa v superveleslalomu 27. izmed 93 uvrščenimi in v veleslalomu 23. med 91 uvrščenimi - smo lahko zadovoljni, kljub temu, da smo predvsem zaradi odličnih rezultatov na lanskem svetovnem prvenstvu v Saalbachu (Katjušino 5. mesto v slalomu Mitjevo 6. mesto v veleslalomu) pričakovali več.

S Katjušo mi po olimpijskih igrah ni uspelo govoriti, Mitja pa je povedal, da je tudi on pričakoval veliko več od olimpijskih iger. Veliko več pravzaprav od te sezone, saj se je prejšnja končala zelo uspešno. Sam si je postavil zelo visoke cilje, ki so bili usklajeni tudi s Smučarsko zvezo. Povedal je, da pripravljalo obdobje ni bilo slabo. Na snegu so trenirali več kot prejšnjo

sezono, vendar njemu in celi reprezentanci enostavno ni šlo tako, kot so želeli. Preprosto ne ve, kaj je bilo narobe. V Novi Zelandiji so začeli z novimi smučmi MBX, s katerimi pa ni dosegel pričakovanih rezultatov.

Hotel je veliko, vendar so se v Ameriki vrstili odstopi in v podzavest se mu je prikradla velika previdnost, ki je botrovala počasnejšim vožnjam. Kot mnogi drugi je potem zamenjal smuč (smuč MBX niso testirali!) in začel nas-

topati spet s starimi 049, s katerimi je dosegel boljše rezultate. V spodnjem delu veleslaloma v Alta Badii je bil spet stari Kunc. Vendar to še zdaleč ni bila prava in stanovitna forma in cela reprezentanca je z neko negotovostjo, a vendar z upanjem, da se ji bo leodprlo, odšla na olimpijske igre.

Olimpijski nastop je Mitja doživel kot vsak drugi nastop v svetovnem pokalu, razen, kakor je povedal, da je bilo vse veliko bolj zastraženo, da brez posebne izkaznice praktično nisi mogel nikamor. Vendar ga olimpijsko vzdušje ni zmedlo in je šel v smučine popolnoma neobremenjen. V prvem teku veleslaloma je zgornji del odpeljal zelo dobro, v spodnjem delu pa je pred ravnilo naredil napako in zato izgubil veliko časa. V drugem teku je startal že na dokaj izdelani progi.

Mitja z rezultati seveda ni bil zadovoljen, prav tako tudi ne njegovi trenerji. Vendar, kakor pravi, treba je normalno delati naprej in prepričan je, da bo še napredoval, da je sposoben, kljub zelo razširjenemu svetovnemu vrhu in vedno močnejši konkurenci, dosegati in celo presegati rezultate iz prejšnjih let.

Volje temu 20 letnemu Črnjanu in edinemu Korošču v moški smučarski reprezentanci (ki pa zaradi tega niti slučajno ni zapostavljen) sploh ne manjka, niti ne zdravega optimizma. Pravi, da je v srečni generaciji, ki bo kar po dveh letih imela ponovno priložnost startati na olimpijskih igrah!

Zadnji rezultati po olimpijskih igrah kažejo, da ima ta optimizem zelo realno podlago!

In zakaj vprašaj?

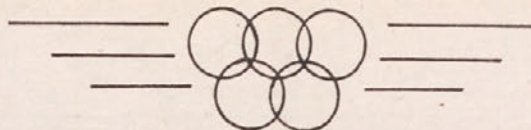
Konec sezone 1990/1991 je bil odličen, konec sezone 1991/1992 zelo dober! Kaj pa začetek sezone, kaj pa cela sezona? Povprečna! Zakaj je tako, bo moralo odgovoriti strokovno vodstvo Smučarske zveze in njeni trenerji. Pričakovati je, da so se iz napak, ki so pri delu v reprezentanci zanesljivo bile prisotne, vsi skupaj nekaj naučili. Prvi korak bodo naredili, če bodo napake spoznali in jih - priznali!

Ali pa bomo zvedeli, da je bilo s strokovnim delom vse vredno? Če bo tako, potem bodo smučarji spet lovili formo, ko bo sonce že načelo smučišča. In zato tudi vprašaj.

Naši smučarji in našim tekmovalcem želimo uspešnejšo sezono 1992/1993. Torej naj ostane samo klicaj!

Jože Šater

SMUČIŠČE RAHTEL PO SKROMNI SEZONI

SLOVENJGRAŠKI ZIMSKI KAPITAL MED REALNOSTJO IN NAČRTI

Smučarski poligon Rahtel je pred zimsko sezono 1990/91 prevzel v opravljanje skupaj z družabniki Srečko Podojstršek. Kmalu je ostal sam in prav na njega so letele vse kritike glede (ne) obratovanja smučišča. Tako po minuli zimi ostaja v javnosti vtis, da ima smučišče Rahtel v rokah napačen človek, resnica pa je pravzaprav drugačna. Tako na televiziji kot v časopisju je bilo smučišče Rahtel deležno kritik, Srečko Podojstršek pa ni imel v nobenem primeru priložnosti, da pojasni, zakaj ni zasneževal smučišča v dnevih, ko naj bi bili za to ugodni pogoji. " Veliko pripomb je letelo na mene, ko v času od četrtega do štirinajstega decembra nisem zasneževal. Obstajala je cela kopica razlogov, zakaj snežni topovi niso delali. Smučarska zveza je pred časom nabavila kompresor bližnji tovari in zrak iz tega kompresorja koristim tudi jaz. Ker je kapaciteta premajhna, lahko ta zrak uporabljam le od 22. do 6. ure zjutraj ter ob sobotah in nedeljah. Tako ni možno kontinuirano zasneževanje, da bi lahko topovi naenkrat proizvedli zadosti snega. V tistem časovnem obdobju je bila Mislinja pretopla, ampak to ni bistven problem, ker je vodo možno ohladiti. Težava je v tem, ker je tudi večkrat onesnažena in zaradi tega trpi kvaliteta snega. Upoštevati je treba še vlažnost zraka, ki je zaradi nižine in bližine Mislinje tod

visoka, ob malce povišanih temperaturah pa na površje udari še talna voda. S tem ne želim zanikati, da je Rahtel izreden smučarski poligon, ampak le objektivno prikazati težave pri umetnem zasneževanju", je dejal Srečko Podojstršek in v nadaljevanju analiziral minulo sezono.

" Z obratovanjem smo štartali 8. januarja, smuka pa je bila možna 28 dni. Prvi dan zimskih počitnic je bila smuka zastoj, kar se je seveda poznalo pri obisku. Z obiskom sem glede na okoliščine zadovoljen, saj je v povprečju dnevno smučalo 60 - 70 ljudi. Proga je bila zasnežena le do višinske razlike 160m, sicer pa je višinska razlika smučišča 266m. Moja želja in tudi cilj za prihodno sezono je, da se zasneži celotno smučišče ter da vlečnica obratuje od 60 do 80 dni. To bo povsem možno ob ugodnih vremenskih razmerah in resnično upam, da bo tudi nekaj resnih snežnih padavin. Nujno je potrebna tudi nova črpalka, poleg nje pa še nizkotlačni sistem zasneževanja, ki je za Rahtel veliko bolj primeren in bolj ekonomičen".

Ne glede na kritike, tudi tiste neopravičene, Srečko Podojstršek vztrajno načrtuje obratovanje v zimi 1992/93. Najprej se je pričel pogovarjati s Silvestrom Kranjcem iz Črne na Koroškem, ki je skupaj s sinovoma izdelal nizkotlačni snežni top z izrednimi zmogljivostmi.

KRPAN 70 - Silvester, Sašo in Robert Kranjc so pripravili svoj izdelek promovirati na Rahtelu

RAZGIBAJMO ŽIVLJENJE

Pred dnevi je bilo na Ravnah v telovadnici na Javorniku občinsko rekreacijsko prvenstvo v odbojki. Organizator in izvajalec prvenstva je bila športna zveza Ravne na Koroškem. Tekmovanje za ženske ekipe je bilo 8. aprila v popoldanskih urah. Sodelovalo je šest ekip, ki so bile po žrebu razdeljene v dve skupini in so igrale na 2. igriščih. Po srditih bojih ženskih ekip so končni rezultati turnirja:

1. mesto	Partiz. Ravne III.
2. mesto	Partiz. Ravne I.
3. mesto	Osnov. šola Koroš. Jeklar. Ravne
4. mesto	Partiz. Črna I
5. mesto	Partiz. Ravne II
6. mesto	Partiz. Črna II

Še bolj zagriženi boji so potekali v moški konkurenci, ki so se odvijali v soboto, 18. aprila od 9 - 13 ure v telovadnici OŠ Koroški Jeklarji na Javorniku na Ravnah. Tekmovale so štiri ekipe, vsak z vsakim na dveh igriščih. Tekme so bile zelo napete, saj so v dveh najboljših ekipah nastopali v glavnem bivši fužinarjevi igralci. Tako so bile tekme izredno kvalitetne in atraktivne za maloštevilne gledalce.

Izzidi tekem:

Pristava iz Črne	: Dobrije	0 : 2
Grafika Prevalje	: Gutenštajnari	2 : 1
Dobrije	: Gutenštajnari	2 : 0
Pristava	: Grafika	0 : 2
Gafika	: Dobrije	2 : 0
Gutenštajnari	: Pristava	1 : 2

Končni rezultati moškega turnirja:

1. mesto	Grafika Prevalje	6 točk
2. mesto	Dobrije	4 točk
3. mesto	Pristava Črna	2 točk
4. mesto	Gutenštajnari	0 točk

Nagrade za najboljše ekipe so prispevali sponzorji: Grafika Prevalje, Železarna Ravne, Zavarovalnica Triglav - predstavništvo Ravne, Nama Ravne in TGP DE Profundis, ki se jim v imenu organizatorja najlepše zahvaljujemo. Tekmovanje je potekalo v prijetnem športnem in fair - play vzdušju, saj ni bil cilj borba za vsako ceno za 1. mesto, temveč bolj družabno srečanje, da "razgibamo življenje".

A. Hojnik

BO KRPAN 70 ZASNEŽEVAL RAHTEL

To vprašanje je aktualno že danes, pa čeprav je prihodnja smučarska sezona še daleč. Snežni top KRPAN 70 je prestal najzahtevnejša testiranja doma in v tujini in zanj so pokazali veliko zanimanje pri avstrijskem podjetju Wintertechnik, ki je na svojem področju med najmočnejšimi v Evropi. V času, ko to pišemo, je že morebiti sklenjena pogodba o tehnično - poslovnem sodelovanju med Kranjcem in to priznana firma, ki poleg snežnih topov projektira tudi inštalacijo za smučišča.

KRPAN 70 lahko ob optimalnih pogojih v eni uri proizvede do 70 kubičnih metrov snega, pri tem pa glede na visokotlačne topove porabi precej manj energije. " Seveda smo zainteresirani za sodelovanje z Rahtelom. Za naš snežni top potrebujemo poligon, kjer lahko izvedemo predstavitev delovanja in Rahtel pride v poštev, če se dogovorimo. Če bo nasprotna stran naredila vsaj tri korake proti nam, lahko obljubim, da bomo mi naredili pet korakov proti njim ", je povedal inženjer Andrej Dobnik, družabnik Kranjčevih, ki skrbi za nabavo materiala, poslovne stike in končno za prodor njihovega izdelka na trg.

Srečko Podojstršek računa pri tem na sodelovanje občine Slovenj Gradec, da bo naveza s Kranjčevimi postala resničnost. Osnovni pogoji za to so dani, vse pa je odvisno od nadaljnjih pogovorov, ki naj bi pripeljali do skupnega jezika. To bi bilo v korist številnim smučarjem cele Koroške, zimski turistični ponudbi Slovenj Gradca, s tem pa bi se odprla vrata tudi za kakšno resnejšo smučarsko tekmovanje na Rahtelu.

Smučišče Rahtel je postalo razupito zaradi neizkoriščenosti, pa čeprav se je pred časom močno govorilo, da bo dokončno prebudil zaspani Slovenj Gradec v zimskem času. Tokrat se spet ponuja priložnost, da se govorice uresničijo. Bo Slovenj Gradec obrnil glavo vstran?

Rok Tamše

KRIMINAL NA KOROŠKEM V LANSKEM LETU

Kriminal. Srhljiva in temna stran našega življenja. Vsak dan smo ji izpostavljeni. A resnici na ljubo le povejmo: doma na varnem pa take, čeprav resnične zgodbe črne kronike prav radi prebiramo. Tu zgodb sicer ne bo, bodo pa natančni podatki o vsem: kriminaliteti in prometnih nesrečah in to za celotno lansko leto. Kajti načelnik Uprave za notranje zadeve Zvone Uljcej, visok, debeljušen, a strog možakar, je podal poročilo o delu Uprave za notranje zadeve Slovenj Gradec (ta pa pokriva celotno Koroško) za leto 1991. Sicer pa: gremo k dejstvu!

Nikoli ne bomo izvedeli koliko je bilo vseh kaznivih dejanj na Koroškem v lanskem letu. Kajti za mnoge, posebno tiste znotraj družine, še posebej za spolna nasilja nad otroki, nikoli ne izvem in ostanejo predvsem bolečina in trauma otrok. Znano pa je, da so inšpektorji Uprave za notranje zadeve (UNZ) Slovenj Gradec v lanskem letu obravnavali kar 1011 kaznivih dejanj, kar pomeni skoraj 3 na dan. To je največ kaznivih dejanj na leto od leta 1980 dalje in za 15 odstotkov več kot leto poprej (1990). Največ kaznivih dejanj je bilo storjenih na Ravnah na Koroškem (391), najmanj pa v Dravogradu (165). Kljub temu, da je bilo v dravogradski občini v celoti gledano najmanj kaznivih dejanj, pa je zaskrbljujoč podatek, da jih je vseeno bilo kar za 85 odstotkov več kot leto prej.

Število kaznivih dejanj po kraju storitve na Koroškem:

občina	1990	1991	indeks
Ravne	408	391	95,8
Slov. Gradec	220	277	125,9
Radlje	159	178	111,9
Dravograd	89	165	185,0
skupaj	676	1011	115,5

Skupna škoda, povzročena lansko leto s kaznivimi dejanji gre v milijone tolarjev: na območju Koroške so kriminalci povzročili za 54 milijonov tolarjev materialne škode, kar je z 205 odstotkov več kot leto poprej (1991), ko je ta škoda znašala 17 milijonov takratnih dinarjev.

Kriminalna dejanja se v letu 1991 niso zgodila v enakem številu vsak mesec, temveč veliko v začetku leta, nato opadanje vse do julija, ko je njihovo število najnižje in nato počasno vzpenjanje, ki gre proti koncu leta strmo navzgor, tako da je največ kaznivih dejanj storjenih ravno decembra. Ob tem naj povem, da v času agresije ni bilo posebnih kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete, zabeleženo pa je 17 kaznivih dejanj, ki jih je storil agresor, od tega je 16 storilcev neznanih in le eden znan.

Tudi **umor** je bil v lanskem letu le eden (leto dni prej trije) in še tega je zagrešil v

času agresije sovražni pripadnik zvezne enote milice, ko je iz kasarne Bukovje z ostrirojsko puško ubil pripadnika TO iz Slovenj Gradca.

MLADOLETNIŠKA KRIMINALITETA PRECEJ V PORASTU

Število kaznivih dejanj mladoletnikov in otrok na Koroškem v letu 1991 je v primerjavi z letom 1990 v precejšnjem porastu. Leta 1990 so inšpektorji UNZ obravnavali 70 kaznivih dejanj mladoletnikov, leta 1991 pa kar 116, to je za 66 odstotkov več. Od tega so 39 kaznivih dejanj storili otroci. Čeprav je to še vedno veliko, sta bila vendarle lani pri otrocih dva kazniva dejanja manj, kot leto poprej.

Največja porast mladoletniškega kriminala je pri nasilnih dejanjih - torej kazniva dejanja zoper življenje in telo, kar pomeni, da so povzročili pri ljudeh več hudih telesnih poškodb. Drugo področje mladoletniškega kriminala so premoženjski delikti tatvine in goljufije. Pri otrocih nasploh prevladujejo premoženjski delikti in to verjeti ali ne - množično ponarejanje listin.

Izmed hujših kaznivih dejanj mladoletnikov izstopata dva: starejši mladoletnik je v družbi s polnoletno osebo poskušal odvzeti avtomatsko puško stražarju TO. Drugi je mogoče še težji: mladoletnik je skupno z odraslo osebo poskušal ugrabiti mladoletno dekle. Pri otrocih pa izstopa dejanje trinajstletnika, ki je sredi belega dne v centru mesta poskusil posiliti trgovko. Glede na občine pa je največ mladoletniškega kriminala na Ravneh, kaznivih dejanj otrok pa v Slovenj Gradcu.

Vse bolj pereče področje mladoletniškega kriminala so tudi mamila. Razširjenost mamil med srednješolsko populacijo je neizbežno privedla do posameznih primerov uživanja mamil tudi med osnovnošolci. Ugoden element pri tej problematiki pa predstavlja dejstvo, da je Koroška toliko kmetijsko področje, da prevladuje med mamili konoplja, med tem ko so tukajšnji narkomani pri preskrbi z drugimi vrstami mamil vezani zlasti

in vedno bolj na Ljubljano.

V letu 1991 so na UNZ Slovenj Gradec obravnavali tri osumljence, za kazniva dejanja s področja mamil (leto prej devet) - torej preprodajalce mamil. Skupno je bilo zaseženo 198 gr herolna in 110 gramov marihuane. Primerov smrti ali bolezni zaradi mamil pa v letu 1991 niso zaznali.

TRGOVINA Z OROŽJEM

Zaradi znanih dogodkov agresije se je ob meji z Avstrijo in preko nekaterih pripadnikov TO, ki so si prisvojili orožje zaživela tudi nedovoljena trgovina z orožjem. Vendar glede na število kaznivih dejanj, ki so jih obravnavali inšpektorji UNZ, to niti nitko množično. V preteklem letu so obravnavali devet kazenskih dejanj nedovoljene trgovine z orožjem in pri tem zasegli: 6 avtomatskih pušk, 2 polavtomatski puški, 9 pušk pump-gun, 7 pištol, 2 malokaliberski puški, 1 ročno bombo, 1 PA naboj, 27 okvirjev za municijo, 6 bajonetov in 9885 nabojev. Poleg nedovoljene trgovine z orožjem pa obstoja tudi kaznivo dejanje nezakonitega posedovanja orožja in streliva. Tako so organi UNZ Slovenj Gradec zasegli v letu 1991: pištole 6 (leta 1990: 7), vojaške puške 24 (4), lovske puške 17 (0), malokalibersko orožje 9 (4), pištolno orožje 4 (3), zračno orožje 1 (5), hladno orožje 9 (1), bombe, granate, mine 22 (12), razni naboji 36 213 (7942), eksplozivi 1 (1), minomet 1 (0), deli orožja 15 (0), petarde 2000 (0). **GOSPODARSKI KRIMINAL**

V letu 1991 je zabeleženo 86 primerov gospodarskega kriminala, kar je za 10 primerov več kot leto poprej. Glede na ves kriminal predstavlja gospodarski kriminal 8,4 odstotka dejanj. Največ je bilo kršitev carinskega zakona - 14 primerov (leta 1990 nič), zloraba polajžaja oz. pravic odgovorne osebe 11 (28), gozdne tatvine 9 (10), jemanje podkupnin 3 (0), dajanje podkupnin 3 (3), zatajitev davščin 2 (0)...Z gospodarskim kriminalom je bilo storjeno za 6,9 milijonov tolarjev škode. Največ gospodarskih prekrškov je bilo storjeno na škoda kmetijstva 8 (0), nato gozdarstva 7 (7)...Največ storilcev gospodarskega

kriminala je bilo iz vrst direktorjev 22 (19), sledijo trgovski poslovodje 9, prodajalci 4 (6), gostinski delavci 7 (5)...

V letu 1991 na območju Koroške ne beležimo vlomov v sakralne objekte.

PROMETNE NESREČE

Koroški policisti so zaradi lažjih oblik kršitve prometnih pravil napisali 6756 (5996) opozoril, policijske postaje pa so naprej sodnikom za prekrške podale 4353 (4961) predlogov za uvedbo postopka. Najpogostejše kršitve so bile:

kršitve	število leta 1991
1. vožnja pod vplivom alkohola	1110
2. vožnja brez voz. izpita	526
3. vožnja nerregistriranih vozil	489
4. odklonitev preizkusa alkohol.	444
5. vožnja brez preizkusov znanja	341
6. vožnja z nepripravljenostjo	264
7. vožnja skozi rdečo luč	210

V nadzoru prometa so policisti odvzeli 1516 (1359) voznških dovoljenj, kar je za 11 odstotkov več kot leto poprej. Največ - 1494 (1369) zaradi vožnje pod vplivom alkohola.

Z vidika prometnih nezgod so se prometnovarnostne razmere v letu 1991 v primerjavi z letom 1990 izboljšale. Tako se je skupno zgodilo 180 hudih prometnih nesreč, leto poprej pa 197. Prometnih nesreč, ki so zahtevale smrtno žrtve je bilo 13 (15), v njih pa je umrlo 15 (16) ljudi. Med njimi je tudi en otrok, leta 1990 pa je umrlo v prometnih nesrečah pet otrok. Hude telesne poškodbe je utrpelo 85 (107 in lažje 141 (143) oseb, kar predstavlja zmanjšanje za 20 odstotkov pri hudih in 1,4 odstotka pri lažjih telesnih poškodbah. Največ prometnih nezgod je bilo v občini Slovenj Gradec 61 (71), Ravne 47 (40), Radlje 45 (64), Dravograd 27 (22). Poglavitni vzrok za prometne nesreče je nepravilna hitrost vožnje 83 (63).

BREZ LJUBEZNI NE GRE

"Spoštovani gospod Boštjan!

Najprej spet najlepša hvala za vso pozornost, otvoritev je bila izvrstna. In še hvala za izvod Prepiha, danes sem ga poslala g. Kramolcu, skupaj z našo revijo Slovenija, v angleščini, kjer je en moj članek o njem. Mislim, da bo vesel, ko bo oboje dobil. Jutri ima 70. rojstni dan.

Na Matici bi radi naročili eno kaseto za naš arhiv in še eno za umetnika, seveda na naše stroške. Jutri odpotujem za teden dni v Italijo, toda ko se vrnem, se bom oglasila po telefonu.

Vidim, da je gospod Kumprej lepo napisal informativni članek. Prebrala sem gradivo, ki ste mi ga dali. Kumprej ima previsoko mnenje o akademski izobrazbi; osebno smatram, da ni mogoče narediti umetnika, akademija lahko nudi tehnično usposabljanje, tudi široko razgledanost oz. zgodovinsko znanje, toda brez talenta ni ničesar. Saj nihče ne misli, če je bil npr. Picasso akademski slikar ali drugi velikani. Med naivci in amaterji pa g. Kumprej dela razliko, čeprav je to po izobrazbi več ali manj izenačena skupina, namreč tudi naivec se izoblikuje, sicer večji del sam, toda ni umetnika, ki ne bi rastel. Amater pa je isto kot ljubitelj, to je tisti, ki ljubi metier, s katerim se ukvarja, brez ljubezni pa v umetnosti ne gre.

Dr. Irene Mislej"

To je delni odgovor na članek g. Benjamina Kumpreja, objavljen v 3. številki Prepiha, z dne 18. februarja 1992 na strani 16. Ostali ali drugi del odgovora pa bo v DE FACTO, DE JURE IN DE JUSTICA.

Upravnik Likovnega salona
Franc Božjan

KULTURA Z GRENKIM PRIKUSOM

Konec marca 1992 je bila na Ravnah zaključna prireditev 25. PEVSKEGA SREČANJA "OD PLIBERKA DO TRABERKA". Prvo srečanje je bilo leta 1966 na pobudo g. Šprager Branka, takratnega predsednika KPD "Prežihov Voranc". Namen revije je bil prikaz in pregled kulturne dejavnosti v občini Ravne. V njej je bila zajeta vsa glasbena zvrst, kot so: godbe na pihala, zborovstvo in ansambli narodno-zabavne glasbe.

V nadaljevanju bom obravnaval le zborovstvo. Na prvi reviji so nastopili: MPZ "EDINOST" iz Pliberka, Koroški oktet z Raven na Koroškem, MPZ društva upokojencev s Prevalj in Oktet izpod Uršlje s Prevalj. Koncert zborov je bil predviden brez ocenjevanja. To pa ni bilo po godi nekaterim pevcem Koroškega okteta, zato so mimo soglasja drugih povabili prof. Jožeta Gre-gorca na koncert in ocenjevanje. Članek - kritika, ki jo je napisal prof. Gregore, pa ni bila napisana po meri tistih, ki so drugačno oceno pričakovali. Samohvala pri objektivnem ocenjevanju seveda nima posebne teže. Huda zamera je botrovala za dveletni premor.

Leta 1969 je bila ustanovljena OBČINSKA ZVEZA KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ Ravne na Koroškem. Z imenovanjem zveze je nastala želja za nadaljevanje revije, seveda samo za zborovstvo. Z večjimi in manjšimi pretresi je revija prispela do 25. jubileja. Vsi, ki smo sodelovali in jo sooblikovali, smo nanjo ponosni. Nismo pa ponosni na tiste, ki v vseh petindvajsetih letih niso zmogli toliko moči, da bi povedali resnico o rojstvu pevske revije in prvem organizatorju. To je bil g. Šprager Branko. Mislim, da g. Šprager ne bi zahteval kakšnega honorarja za avtorstvo. A omeniti je vendarle dolg, ki so ga dolžni izkazati pri ZKO Ravne.

Seveda pa je potvarjanje resnice večji greh, kot samo zamolčati. In prav temu potvarjanju smo bili priča ob obrazložitvi nagradencev Gallusove listine. Ta veliki "NAJ" je velik le tedaj, ko ni na račun

drugega. Menim, da je upravičen prejemnik Gallusove listine le MPZ EDINOST iz Pliberka. Samo ta se lahko ponaša s petindvajsetkratnim sodelovanjem na reviji. Če pa je kriterij milejši, je zagotovo več kot dvajset pevcov, ki si to priznanje zaslужijo.

Nikomur ne odrekam zasluge v kulturi in nikomur ne zavidam nagrade, če jo prejme upravičeno. A iz obrazložitve smo slišali dva nesmisla. V prvem primeru gre za prilastitev tistega dela, ki ga je opravil gospod Šprager Branko. V drugem pa je pisec obrazložitve pomešal zborovstvo z raziskavo jekla.

Žal pa se nihče od utemeljiteljev ni spomnil niti z eno samo besedo na enega največjih privržencev pevske revije in najbolj sposobnega organizatorja g. Bineta Bevca. Človek, ki je dal reviji največ v vseh petindvajsetih letih, ostaja anonimen. V obdobju organizacije revij g. Bineta Bevca je bila športna dvorana premajhna. In kaj se dogaja po njegovem odhodu. Dvorane so prazne. Pa nikar se ne izgovarjate s starimi frazami. Preprosto se temu reče delati, pa tudi drugačno reklamo je treba uporabiti.

S spremembo likovne podobe reklamnega materiala je organizator zavestno prešel v manj učinkovito vabilo. Lepak, ki je bil izobešen za 25. obletnico revije "OD PLIBERKA DO TRABERKA", ni bil posrečeno izoblikovan. Zbujal je bolj asociacijo na Planiške polete, ki pa so po naključju prav takrat potekali v Planici. Osebnost sem šel le nekaj metrov stran tega lepaka s prepričanjem, da vabi na smuške polete v Planico. In če me prijatelj iz Globasnice ne bi poklical po telefonu, da bo nastopil na Prevaljah, za koncert sploh ne bi vedel.

Posledica sedanjosti izhaja iz preteklosti. Če se spomnimo, kdo je v preteklosti bil predsedujoči Kulturne skupnosti, nam je lažje razumeti zatečeno stanje. Mislim, da je prišel čas, da se umaknejo ljudje (sicer obarvani s poezijo govornišva), ki so že desetletja predstavniki neuspešne amaterske kulture. Prepustiti je treba mesta novim ljudem s svežimi idejami. Brez novih moči in dobrih idej se bo naša dolina še bolj oddaljila od kulture.

Albin Krajnc

ŠTIRI BURNE ZANIMIVOSTI

Obvoznica, o kateri smo toliko govorili in pisali, se je pričela delati. Marsikateri kmet šele zdaj vidi, koliko plodne zemlje bo šlo v nič, da ne govorim o lepih pašnikih in podrtim sadju. Velikokomu je žal, da je sploh podpisal zamenjavo za druga zemljišča in travnike. Toda kar je, je in poti nazaj ni več, čeprav so že tudi takšni, ki močno premišljujejo o tem, kako cestno podjetje sploh stoji z denarjem za dokončno dograditev te obvoznice in vsega ostalega, kar zraven sledi. Mislim, da so to le črne misli nekaterih, ki pa so seveda tudi močno za upoštevati, kajti pri nas se ne bi zgodilo prvič, da zmanjka denarja za neko gradnjo, neko dograditev in seveda tudi za neko gradnjo ceste...

Če kje samo napeljem pogovor o cenah, že ljudi ali prijatelje spravim v slabo voljo. Če pa omenim samo cene živil, se že moram bati, da ne bi bil tepen, ker sem sploh začel takšen pogovor. Čeprav se močno dotikam resnice, nekateri za njo nočejo niti slišati, raje renčijo po trgovinah, predvsem z živili in na ves glas udirajo po glavnem krivcu za dviganje cen.

Toda to rjovenje se ne sliši daleč. Tisti, ki bi ga morali slišati, ga enostavno nočejo ali pa so že vse skupaj tako daleč zavozili, da res ni več rešitve iz te krize.

K temu bom poudaril še nekaj: vse bolj ogroženi si bomo verjetno morali sami poiskati izhod iz te trnove poti, kajti tisti, ki bi nas resnično morali pripeljati na boljšo pot, tega niso več sposobni, ali pa spijo..

Še vedno se ponavlja velika napaka (ki izhaja iz komunizma) v demokraciji. Spomnimo se, koliko stane šolanje otroka že v osnovni šoli, potem v poklicni, srednji, višji itd. Ko se vse to uspešno konča in ko je končno diploma na mizi, bi seveda morali nastopiti službo. Toda prostega delovnega mesta ni in maturant se znajde na Zavodu za zaposlovanje.

V resnici pa še vedno na vodilna delovna mesta zaposlijo človeka, ki sploh ne sodi tja, ker nima ustreznih

ali zahtevane šolske izobrazbe za določeno delovno mesto. Mislim, da je tega še in še ter sem prepričan, da je to velika prevara na račun šolanih ljudi. Zakaj potem ne zapremo šol, se izognemo velikim stroškom šolanja, če je vseeno, kdo je na vodilnih delovnih mestih? Mislim, da je treba močno razmisliti o tem!

Karte našega političnega sistema se že obračajo. S tem nam seveda kažejo svojo pravo sliko. Počasi se obračajo, ampak obračajo se. Vsi upamo, da nam bo naslednja obrnjena karta prinesla kaj dobrega, a se izkaže, da je še slabša kot prejšnja. Močno se vsem dozdeva, da so dobre karte čisto neke

na koncu obračanja. Ali pa, da jih morda sploh ni.

Pa si pogledajmo bežno, kaj so nam do sedaj pokazale obrnjene karte:

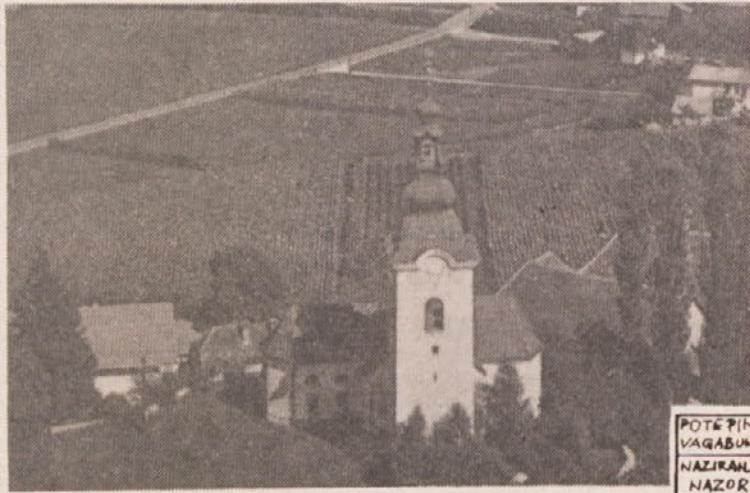
1. Odprle so nam pot k najstarejši obrti, ki jo poznamo!
2. Odprle so nam pot h kriminalu (mislim na vsa kazniva dejanja, ki so v današnjem času najbolj popularna in sodijo sem)!
3. Odprle so pot bedi in brezposelnosti!
4. Odprle so pot tudi privatizaciji, ki je pritisnila močno na zavoro, če gledamo, kako je bila zagnana od vsega začetka!

Ne bom več našteval. Vem pa, da sem še veliko izpustil. Našel sem le najbolj pereče težave ali more, kot bi jih tudi lahko imenovali, današnjega dne. Kako dolgo se nam bodo obračale le slabe karte, se sprašujemo prav vsi. Prisluhniti, kot je menda že vsem jasno, nam noče nihče. Še tisti ne, ki so odgovorni za vse to. Vse bolj se mi dozdeva, da si bomo morali delavei sami poiskati pot iz te krize, ampak ne samo s stavkami, ki so nam že v krvi. Drugače in na pravem mestu se bomo verjetno morali pogovarjati o tem in seveda tudi kaj storiti.

Zlatko Škrubej
Šmartno pri Slovenj Gradcu

**UREDNIŠTVO
PREPIHA
SE
PRIDRUŽUJE
ČESTITKAM
ZA
PRVI MAJ!**

KRIŽANKA

SESTAVIL F. NOVAK	VELIKO MESTO NA POLJSKIM	OSVETA	MOŠKI V ZELO VISOKI STAROSTI	ZDRAVA LURNJE	X	IZDELO VALEC DUNIC	STANKO ARNOLD	ANDREJ KOKOT
DEL SKELETA					ZUZELKA KI PIČI			
TINE DEBELJAK					NIKALNIK			
							SLOV. PISATELJ IVAN... 1876-1918	MESTO VITALIJI (JULIJSKA KRAJINA)
ZIDARSKA ZLICA						TELICA		
MESTO V BRAZILIJU								
POTEPIH VAGABUND NAZIRANJE NAZOR						MIK VELIKA DRUŽINA		

STANKO ČANKAR			ČASOPIS NEKD. JUGOSLAVNI SINDIKAT	VRSTA AVTOM.	ENOTA POLIT. RAZDEK ANT. RIMU	PLANŠAR	OBLO- ŽENI Z VATO											
PRŠNI KOŠ							ALOJZ REBULA			PTIČ SEV. MORIJ								
NASLOV ROMANA VLADIM. DAR TOLA							UNITED NATIONS LAT. NI- KALNICA			GLAVNO MESTO SAUDOVE ARABUJE				ANTON HANUT LJUDKOV M. IME				
VRSTA GRAF. TEHNIKE										IVAN KACIN HITER TEK		BODEČ DEL RASTLINE	HERCE- GOVEC ENAKA SAMOGL.					
IVAN TAVČAR				ST. SLOV. VEZNIK LINO LEGIŠA			IME PRVE SL. FILMSKE IGRALKE			TRAC- NICE KAZALNI ZAJTEK						MEDNET BOLEČINE	NIKOLAJ OMERZA	
TONE TRČENIK			MARJAN STARE															
PREDIV. GLAV. MESTA ITALIJE																		
AUDARSKO MESTO NA SP. SASKEM								GRŠKI PRŠNIK OK. GLO P.N.S.						IME PLATELJA SORLIJA				

NOVA
OPREMA

Slovenj Gradec,
Stari trg 304
Tel.: 0602 - 44-185,
42-051, 41-144

UGODNI POPUSTI:

30 % pri nakupu sedežnih garnitur
SATURN in **BARBARA**

25 % pri nakupu sedežnih garnitur
ANA, KOPA, LARA, PARTNER, LUCIJA, ANDREJA

20 % pri nakupu sedežnih garnitur
IRIS, trosed TULIPAN, vzmetnic in ležišč

15 % pri nakupu sedežnih garnitur v
usnju.

Vsak dan od 9. do 16. ure, ob sobo-
tah od 8. do 13. ure.

SP MERX TURISTIČNO GOSTINSKO PODJETJE KOŠENJAK DRAVOGRAD

HOTEL KOŠENJAK DRAVOGRAD

RESTAVRACIJA »NA KLANCU« v
trgu Dravograda

RESTAVRACIJA »ESPRESSO VIČ«

GOSTILNA PATERNUS v trgu Dra-
vograda

GOSTILNA »MEŽA«

TRGOVINA TRG

MENJALNICA IN TRGOVINA na
mednarodnem mejnem prehodu Vič

**SALON GALANTERIJE ZA INTIM-
NO NEGO**

**PROSTOCARINSKI PRODAJALNI
NA MMP VIČ IN PROSTOCARINS-
KA PRODAJALNA NA MP LIBELICE**

Mariborska 8,
Radlje ob Dravi
Tel: 0602 71-361
Fax: 0602 71-823

**SE PRIPOROČA ZA OBISK V SVOJIH
GOSTINSKIH ENOTAH:**

- **HOTELU KOZJAK** V RADLJAH
- **KOLODVORSKI RESTAVRACIJI** V PODVELKI
- **GOSTIŠČU MARČIČ** V SLOVENJ GRADCU
- **RESTAVRACIJI** V VUZENICI
- **GOSTIŠČU RIBNICA** NA POHORJU
- **SLAŠČIČARNI** V RADLJAH

V VSEH GOSTINSKIH ENOTAH BOSTE LAHKO IZ-
BIRALI MED BOGATO PONUDBO JEDI IN PIJAČ.

POIZKUSITE!

• BRAMAC •

Čistilni servis PRIMOŽ PUŠNIK

Pot ob Homšnici 11, SLOVENJ GRADEC

Čistimo vse talne obloge: preproge, tapisone, itisone,
vinas, kamen..., ter jih zaščitimo s kvalitetnimi premazi.
Čistimo tudi stekla, strešne kupole, sedežne garniture
ter drugo stanovanjsko opremo.
Čiščenje z ekološkimi čistili DIAMOND.

Pokličite nas na tel.: 41-731.

Z DIAMONDOM do zdravja!

ABANKA D.D. LJUBLJANA

61000 Ljubljana, Titova 40 / tel. 061 112 112 / fax.
061 314 535

ABANKA P.E. MARIBOR

AGENCIJA
SLOVENJ GRADEC
Šolska 5 / tel. 0602 41-116, 42-117
fax. 0602 41-012

BANKA PRIJAZNIH IN PODJETNIH LJUDI

KOROTAN p.o.

Ravne na Koroškem
Čečovje 6
tel.: 0602/22-711, 21-476
fax: 0602/23296
ŽR 51830-601-22865

– **POSLOVALNICE Z GRADBENO TEHNIČNIM BLAGOM IN POHISTVOM** so pripravljene, da vam ustrezajo z vsem, kar potrebujete za gradnjo in opremo stanovanja, s konkurenčnimi cenami, solidno in hitro postrežbo.

Če boste obiskovali poslovalnice Trgovskega podjetja **KOROTAN** kjerkoli od Črne do Raven, boste v vsaki poslovalnici odkrili posebno ponudbo blaga.

– **V POSLOVALNICAH Z ŽIVILI** vam v mesecu aprilu nudimo bogato izbiro delikatesnih mesnih izdelkov, kave in še kaj po ugodnih akcijskih cenah.

– **POSLOVALNICE S TEKSTILOM, METRAŽO, PERILOM...** vam nudijo ugoden nakup, znižane cene, razprodajo določenih vrst blaga in lepo izbiro za spomladanske nakupe.

**KUPCEM NUDIMO UGODNO PRODAJO
NA KREDIT IN ČEKE.**

koroške pekarnice
DRAVOGRAD, p.o.

Koroška c. 2 / 62370 Dravograd
telefon: (0602) 83-045 / fax: (0602) 84-637

**PEKARNA DRAVOGRAD, PEKARNA ČRNA,
PEKARNA MISLINJA, PEKARNA PREVALJE,
PEKARNA SLOVENJ GRADEC**

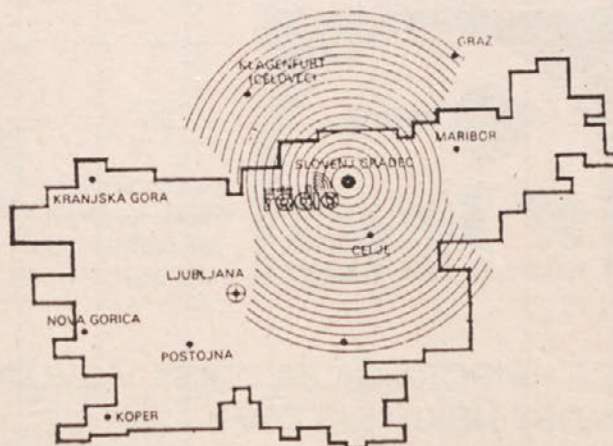
***TEPPSA* d.o.o.**

IZDELAVA PREHRAMBENE
EMBALAŽE IN STORITVE
SL. GRADEC Tel. 44-06

Izdelava prehrambene embalaže
zunanja, notranja trgovina - zastopstvo
zaključna gradbena dela

TEPPSA d.o.o.

Heroja Vrunča 8, Slovenj Gradec
Tel. 0602 - 44-065

**koroški
radio
slovenj gradec**

UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

TOVARNA MERIL
POSLOVNI INŽENIRING, d.o.o.
SLOVENJ GRADEC

Francetova 16
telefon: (0602) 341-231

Na novo odprta prodajalna v prostorih Tovarne meril in Poslovni inženiring (odprta v času od 7. – 15. ure)

Iz svojega obsežnega rednega programa nudimo:

- **galanterijski program** (kuhinjske deske, kopalniške sete, pohištvene elemente, gozdarske mere, lesene metre in libele)
- **merilni program** (libele, metre, kotnike in precizna merila; pomična merila)
- **šolski in pisarniški domači in uvožen program** (trikoti, ravnila, tehnični svinčniki, kemični svinčniki, flumastri, keramični peni in kalkulatorji)

Iz dodatnega programa vam nudimo:

AKUSTIKO

- TV aparati, radio aparati, video rekorderji, tekstil in razni tehnični artikli

Kot posebno in po zelo ugodnih cenah nudimo **trenerke** (moške, ženske in otroške).

OBIŠČITE NAS, ZADOVOLJNI BOSTE!

SLOVENJ GRADEC

Bogato založene poslovalnice v SLOVENJ GRADCU vam nudijo širok izbor blaga po najugodnejših cenah. To so: Obrtservis, Ideal, Šport, Konfekcija čevlji, Ciciban, Elegance, Vesna, Biserka in Samopostrežna

DISKONT prodaja blago z 10 % popustom

GRADBENI SERVIS - popolna ponudba gradbenega materiala

SAMOPOSTREŽNA ŠMARTNO - najbogatejša izbira blaga v Šmartnem

MARKET Blagovnica Mislinja - trgovina, ki z zalogo presega vašo pričakovanja.

ŽELEZNINAR Mislinja - gradbeno, tehnično železninarski oddelek

RESTAVRACIJA MISLINJA - nudi najboljše in okusno pripravljene jedi po najnižjih cenah.

ZILA DANES - ZA VAŠ BOLJŠI JUTRI

62380 slovenj gradec
glavni trg 43
telefon uprava: 0602/41-208
telefon direktor: 0602/41-039
telefax: 0602/43-179
telefon hc: 0602/42-295

**KOMPAS HOTELI
SLOVENJ GRADEC**

*SE PRIPOROČAMO ZA OBISK
V SVOJIH POSLOVNIH ENOTAH*

*HOTEL KOMPAS
HOTEL POHORJE
GOSTILNA DOM
PIZZERIJA TURIST*

*IZBIRALI BOSTE LAHKO MED BOGATO
PONUDBO JEDI IN PIJAČ.*

VELEBLAGOVNICA

Velenje, d.o.o.

V NAMI VELENJE smo za vas dragi kupci v mesecu maju, pripravili **NAGRADNO IGRO.**

Vsak, ki bo v tem mesecu kupoval v **NAMI VELENJE** karkoli za otroke bo prejel kupon, katerega bomo izžrebali konec maja.

Tisti, ki boste izžrebani boste potovali z **NAMO VELENJE** meseca junija v **DEŽELO JAGOD.**

Racionalles

d.o.o. SLOVENJ GRADEC

VEDNO NAJCENEJE

- OKNA - POLKNA - ROLETE
- VRATA FURNIRANA
- GARAŽNA IN VHODNA VRATA
- FURNIRANE STENSKÉ OBLOGE
- PARKETI VSEH VRST
- LADIJSKI POD IN MASIVNE OBLOGE
- OSTREŠJA VSEH VRST
- TEGOLA »CANADESE« IN »BRAMAC«
- VSE VRSTE REZANEGA LESA

**ZA
GRADITELJE**

**ZA
GRADITELJE**

ČE SE DOBRO KUPI, JE ŽIVLJENJE LEPŠE!

KLIČITE - PRIDITE - ODPELJITE

INFORMACIJE: TEL. 0602 41-160, 41-941, FAX. 41-063

Zavarovalnica triglav

POSLOVNA ENOTA
KOROŠKA

Slovenj Gradec
Vorančev trg 2
Tel.: (0602) 41-842,
41-843

PREDSTAVNIŠTVI:

Ravne na Kor.: 23-759
Radlje ob Dravi: 73-025

RENAULT

AS AVTOSERVIS

ZASTAVA

ŠKODA

Volkswagen Group

Oficiální sponsor
XXV. letních olympijských her

VAM NUDI:

SLOVENJ GRADEC p.o.

KIDRIČEVA 4, 62380 SLOVENJ GRADEC
TEL.: 0602/ 41-002, 41-491, FAX.: 41-489

- Prodaja vozil iz programa renault in škoda
- Prodaja rezervnih delov za renault, škodo in zastavo
- Garancijska popravila za renault, škodo in zastavo
- Tehnične preglede, registracijo vseh motornih vozil
- ter izdajo in montažo novih registrskih tablic
- Avtokleparska, ličarska dela in antikorozivna zaščita za vsa motorna vozila

POPUST!

**PRI NAKUPU VOZIL IZ PROGRAMA
RENAULT, KOLIČINE OMEJENE**

PREPIH

Od javnosti odvisen časopis.

Izdaja ČZP »VORANČ« d.o.o. Ravne na Koroškem. Direktor: Niko R. Kolar.

Glavni in odgovorni urednik Vojko Močnik. Naslov uredništva:
Ravne na Koroškem, Čečovje 5, tel. št.: (0602) 22-999.

Tiska Grafika Prevalje. Na osnovi mnenja Republiškega sekretariata za informiranje št. 23/105-92 šteje časopis med proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 %.

Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo.